

MOISESPA QELLQASQAN KIMSA KAQ LIBRO

LEVITICO

Levitico ninanqa “Leviy castakunapa” ninanmi. Leviy casta runakunam sacerdote kayninkupi hinaspas sacerdotekuna yanapaq kayninkupi nanachikurqaku Diospa karpanmantawan chay karpapi kaqkunamanta. Kay libropim kachkan reglamentokuna, kamachikuykuna hinaspas karpapi tukuy ima ruraymanta yachachikuykuna. Kachkantaqmi Tayta Diosta imaynam adoranapaq kamachikuykunapas, tukuy imata ruranapaq decretokunapas chaynataq hatun fiestakunata ruranapaq kamachikuykunapas. Kachkantaqmi imakunata mikunankupaq otaq mana mikunankupaq kamachikuykunapas. Leviy castakunalla chaykunata rurasqankuraykum kay libroqa “Levitico” sutiwan sutichasqa. Kay librom willakun Israelpa yupaychasqan Tayta Diosqa pasaypaq chuya kasqanmanta, willakuntaqmi payta adoraq runakunapas chuya kanankumanta.

Kay libroqa tawa parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun animalkunata wañuchispa kañanankumanta hinaspas ofrendakuna qonankumanta (1-7).

Iskay parteñataqmi willakun Aaronwan churinkuna sacerdote kanankupaq nombrasqa kasqankumanta (8-10).

Kimsa kaq parteñataqmi willakun pikunam Tayta Diosman asuykunanmanta hinaspas mana asuykunanmanta (11-15)

Tawa kaq parteñataqmi willakun hucha pampachanapaq hatun fiesta ruranankumanta chaynataq runakuna kawsayninkupi hinaspas Dios adorayninkupi chuya kanankumanta (16-34).

Runamasinchikta imaynam kuyananchikpaq kamachispanmi Señor Jesucristo yachachikuyta horqorqa kay Levitico libromanta (Mat. 22:39, Lev. 19:18).

Lliw kañana ofrendakunamanta

1 ¹⁻²Asuykuna karpamanta Moiesta Tayta Dios qayaspanmi Israelpa mirayninkunata ninanpaq kaynata nirqa:

—Qamkunamanta huk kaqnikichik animal ofrendata ñoqa Tayta Diosman apamuwaspanqa presentawanapaqmi apamunqa vacata otaq ovejata otaq cabrata.

³—Sichu vacakunamanta lliw kañanapaq ofrendan kaptinqa sumaqnin sano torota qowaspanmi ñoqaman asuykuna karpapa punkunpi presentawanqa. ⁴Chay presentawaqniymi makinta churanqa lliw kañana animalpa umanman hinaptinmi chaskisqa chaynapi huchankunata pampachanaypaq. ⁵Hina kikintaqmi kuchurunqa uña toropa kunkantaqa ñoqapa qayllaypi hinaptinmi Aaronpa miraynin sacerdotekunañaataq yawarninta apamuspan challanqaku altarpa muyuriqninman. Chaykunatam ruranqaku ñoqaman asuykuna karpapa punkunpi. ⁶Chay presentawaqniymi lliw kañana animalta nakaruspan kuchuparunqa piezan-piezan. ⁷Hinaptinmi sacerdote Aaronpa mirayninkunañaataq ninata ratachinqaku altarpa hawanpi hinaspam yantata hinanqaku chupqallata. ⁸Chaypa hawan-

manmi sacerdotekuna churanqaku piezan-piezan kuchusqa animalta chaynataq chaypa umantawan wirankunatapas. ⁹Chay presentawaqniymi mayllanqataq animalpa chunchulninkunatawan piernankunata hinaptinmi sacerdoteñataq kañanqa lliwta altarpí. Chay ofrendaqa lliw kañanapaq animalmi hinaspapas ñoqapaq miskillaña asnariq ofrendam.

¹⁰—Pipapas ovejakunamanta otaq cabrakunamanta ofrendan kaptinqa presentawanqa orqon kaqtam chaynataq sanon kaqtam. ¹¹Chay presentawaqniymi ñoqa Tayta Diospa qayllaypi animalpa kunkanta kuchurunqa altarpa norte lawninpi. Aaronpa miraynin sacerdotekunañataqmi animalpa yawarninwan challanqaku altarpa muyurinqinman. ¹²Chay presentawaqniymi nakasqan animalta piezan-piezan kuchuparunqa hinaptinmi sacerdoteñataq churanqa umantawan wirankunata altarpí yantapa hawanman. ¹³Chay presentawaqniymi mayllanqataq animalpa chunchulninkunatawan piernankunatapas chaymi sacerdote presentawaspan lliwta kañanqa altarpí, chay ofrendaqa lliw kañanapaq animalmi hinaspapas ñoqapaq miskillaña asnariq ofrendam.

¹⁴—Raprayoq animalkunamanta pipapas ofrendan kaptinqa presentawanapaqmi apamunqa qoqñuta otaq palomata. ¹⁵Chaymi sacerdote altarpí presentawanqa chay raprayoq animalta. Umanta tipiruspam kañanqa altarpa hawanpi, yawarnintañataqmi sutuchinqa altarpa perqanman. ¹⁶Uytuntapas horqoruspam wischuykunqa uchpakunapa hawanman, chay uchpaqa kachkan altarpa hichpan intipa qespimunan lawpim. ¹⁷Raprakunamanta sacerdote hapiykuspanmi iskayman chitqarunqa ichaqa amam pasaypaqtachu partirunqa, chaytaqa altarpa hawanpimá kañanqa. Chay ofrendaqa lliw kañanapaq animalmi hinaspapas ñoqapaq miskillaña asnariq ofrendam.

Kawsaykunamanta ofrendakuna

2 ¹—Kawsaykunamanta pipapas ofrendan kaptinqa presentawanapaqmi apamunqa fino harinata, chaypa hawanmanmi tallinqa aceitewan inciensota. ²Chay ofrendatam apamunqa Aaronpa miraynin sacerdotekunaman hinaptinmi huknin sacerdote chay ofrendamanta horqonqa aceitewan chapusqa huk aptay fino harinata. Horqonqataqmi lliw inciensotapas hinaspam altarpí kañanqa. Chay ofrendaqa yuyarinapaq ofrendam hinaspapas ñoqapaq miskillaña asnariq kañana ofrendam. ³Chay ofrendamanta puchuqqa kanqa Aaronpaqwan mirayninkunapaqmi. Chay ofrendaqariki kañasqa ofrendakunamanta ñoqallapaqña sapaqchasqa ofrendam.

⁴—Hornopi rurasqa pipapas ofrendan kaptinqa presentawanapaqmi apamunqa aciteyoq fino harinamanta rurasqa tortillakunata, apamunqataqmi aceitewan tallisqa galletakunatapas. Chaykunqa kanqa mana qonchuyoqmi.

⁵—Sartenpi rurasqa pipapas ofrendan kaptinqa presentawanapaqmi apamunqa fino harinamanta aceitewan chapusqa tortillakunata, chayqa kanqa mana qonchuyoqmi. ⁶Chayta partiparuspam hawanman tallinki aciteta. Chayqariki kawsaykunamanta ofrendam.

⁷—Mankapi rurasqa pipapas ofrendan kaptinqa presentawanapaqmi apamunqa fino harinamanta aceitewan chapusqa tortillakunata. ⁸Chaynata ofrendaykita ñoqapaq prepararuspam apanki sacerdoteman, payñataqmi altarman apaykunqa. ⁹Chaypim sacerdote lliw ofrendamanta horqonqa chay yuyarinapaq asnin ofrendallata hinaspam kañanqa altarpí. Chayqa ñoqapaq miskillaña asnariq kañana ofrendam. ¹⁰Chay ofrendamanta puchuqqa kanqa Aaronpaqwan mirayninkunapaqmi, chay ofrendaqa yuyarinapaq asnin ofrendallam hinaspapas miskillaña asnariq kañanapaq ofrendam.

¹¹—Ñoqa Tayta Diosman ima kawsay ofrendatapas presentawaspaykichikqa amam qonchuta hinankichikchu, amataqmi kañapuwankichikchu qonchutaqa

nitaq mieltapas. ¹²Ichaqa qonchutawan mieltaqa presentawankichik puntallaraq cosechasqaykichikmanta ofrendata hinam. Aswanqa miskillaña asnariq ofrendata hinaqa amam kañankichikchu altarpíqa.

¹³—Kawsaykunamanta llapallan ofrenda qosqaykitam kachichanki. Amam ima ofrenda qosqaykipipas faltanqachu kachiqa, chayqa yuyarichisunki Diosnikiwan contrato rurasqaykitam. Llapallan ofrendaykitaq apamunki kachiyotamá.

¹⁴—Kawsay cosechamanta punta kaq allinnin pipapas ofrendan kaptinqa presentawanapaqmi apamunqa llullu kawsay hamkasqata otaq chamralla kutarusqa kawsayta. Chayqa kanqa kawsaykunamanta punta kaq allinnin ofrendamá. ¹⁵Chaypa hawanmanmi tallinki aceiteta hinaspa churankitaq inciensotapas. Chayqariki kawsaykunamanta ofrendam. ¹⁶Hinaptinmi sacerdote chay aceitewan tallisqa chamralla kutasqa ofrendata kañanqa lliw inciensotawan kuskata, chayqariki yuyarinapaq asnin ofrendallam hinaspa ñoqa Tayta Diospaq kañasqa ofrendam.

Dioswan allinlla kasqankumanta ofrendakuna

3 ¹—Ñoqawan allinlla kasqanmanta vacakunamanta otaq torokunamanta wañuchipuwananpaq pipapas ofrendan kaptinqa, chay animalqa kanqa sanopunim ñoqaman ofreweananpaq. ²Chay presentawaqniymi puntata makinata churaykunqa animalpa umanman, chaymantañam wañurachinqa ñoqaman asuykuna karpapa punkunpi hinaptinmi Aaronpa miraynin sacerdotekuna chay animalpa yawarninwan challanqaku tukuy altarmán.

³—Chaynaqa ñoqawan allinlla kasqanmanta ofrendatamá ñoqa Tayta Diosman ofreweaspa kañapuwanaq chunchulninkunapi wirankunata, llapallan llika wirankunata, ⁴iskaynin rurunninkunata, rurunninkunapa hawanpi kaq wirankunata, laplanpa hawanpi wirankunata hinaspa kichpanninpi wirankunata, chay wirankunataq horqonqa rurunninkunatawanmi. ⁵Tukuy chaykunatamá sacerdotekuna kañanqaku altarpi, kañanqakuqa yantapa hawanpi lliw kañanatawan kuskatam. Chay ofrendaqa ñoqapaq miskillaña asnariq ofrendam.

⁶—Ñoqawan allinlla kasqanmanta pipapas carnerokunamanta otaq ovejakunamanta ofrendan kaptinqa, chay animalqa kanqa sanopunim ñoqaman ofreweananpaq. ⁷Malta carnerota ñoqa Tayta Diosman ofreweaspanqa ⁸chay presentawaqniymi puntata makinata churaykunqa animalpa umanman, chaymantañam wañurarachinqa ñoqaman asuykuna karpapa punkunpi hinaptinmi sacerdotekunañataq chay animalpa yawarninta challanqaku tukuy altarmán.

⁹—Chaynaqa ñoqawan allinlla kasqanmanta ofrendatamá ñoqa Tayta Diosman ofreweaspa kañapuwanaq wiranta, kuchunmanta horqosqa chupanta, chunchulninkunapi kaq wirankunata, llapallan llika wirankunata, ¹⁰iskaynin rurunninkunata, rurunninkunapi kaq wirankunata, laplanpa hawanpi wirankunata chaynataq kichpanninpi kaq wiratapas, chaynaqa chay wirakunatamá horqonqa rurunninkunatawan. ¹¹Tukuy chaykunatamá sacerdote kañanqa altarpi. Chay ofrendaqa ñoqapaq mikuy hina kañasqa ofrendam.

¹²—Cabramanta pipapas ofrendan kaptinqa ñoqa Tayta Diosmanmi apamuwanqa. ¹³Chay ofreweaqniymi puntata makinata churaykunqa chay animalpa umanman, chaymantañam wañurachinqa ñoqaman asuykuna karpapa punkunpi hinaptinmi sacerdotekunañataq challanqaku chay animalpa yawarninta tukuy altarmán.

¹⁴—Chaynaqa chay ofrendamantamá ñoqa Tayta Diosman ofreweaspa kañapuwanaq chunchulninkunapi kaq wirankunata, llapallan llika wirankunata,

¹⁵iskaynin rurunninkunata, rurunninkunapi kaq wirankunata, laplanpa hawanpi wirankunata hinaspa kichpanninpi kaq wiratapas, chay wirakunataqa horqonqa rurunninkunatawanmi. ¹⁶Tukuy chaykunatamá sacerdote kañanqa altarpi. Chay ofrendaqa ñoqapaq mikuy hina kañasqa ofrendam hinaspapas miskillaña asnariq ofrendam. Llapallan wirakunaqa ñoqa Tayta Diospaqmi.

¹⁷—Kay kamachisqayqa wiñaypaqmi kanqa llapallan miraynikichikpaq. Maypiña kaspapas amam mikunkichikchu wirataqa nitaq yawartapas.

Hucharayku ofrendakunamanta

4 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman Moises ninanpaqmi Tayta Dios kaynata nirqa: —Pipas kamachikuyniypa contranpi huchallikuruptionqa otaq “amam rurankichu” nisqayta ruraruptionqa kaynatam rurankichik:

³—Sacerdotekunapa jefen qonqayta huchallikuruspan lliw runakunata culpasqata rikurirachiptinqa, chay sacerdotem ñoqa Tayta Diospaq wañuchipuwanga sanon malta torota chaynapi huchan pampachasqa kananpaq. ⁴Chay torotam pusamunqa asuykuwananku karpapa punkunman hinaspam puntata makinta churaykunqa chay animalpa umanman, chaymantañam wañurachinqa ñoqapa qayllaypi. ⁵Hina chay sacerdotekunapa jefenmi animalpa yawarninta apamunqa asuykuwananku karpaman. ⁶Chaypiñam dedonta yawarman challpuykuspan challanqa qanchis kutikama ñoqapa qayllaypi, chaytaqa ruranqa santuario rakinaq telapa ñawpaqninpi. ⁷Hina kikin sacerdotetaqmi llusinqa chay yawarwan miski asnaq incienso kañana altarpa waqrachankunatapas. Chay altarqa kachkan ñoqaman asuykuna karpapim otaq ñoqa Tayta Diospa qayllaypim. Puchuq yawartañataqmi talliykunqa lliw kañanapaq altarpa sikinman, chay altarqa kachkan ñoqaman asuykuna karpapa punkunpi. ⁸Hucha pampachanapaq chay wañuchisqa malta toromantam horqonqa, chunchulninkunapi llapallan wirankunata, llika wirankunata, ⁹iskaynin rurunninkunata, rurunninkunapa hawanpi wirankunata, laplanpa hawanpi wirankunata chaynataq kichpanninpi wirantapas. Chay wirakunataqa horqonqa rurunninkunatawanmi. ¹⁰Noqawan allinlla kasqanmanta wañuchisqan toropata hinamá sacerdoteqa kañanqa tukuy chaykunata lliw kañana altarpi. ¹¹Ichaqa malta toropa qarantaqa, aychantaqa, umantaqa, piernankunataqa, chunchulninkunataqa, akantaqa ¹²otaq chay wañuchisqan enteron torotaqa horqorunqam campamentomanta hinaspam uchpa wischunanku limpio sitiopi yantapa hawanpi otaq chay uchpapa hawanpi kañanqa.

¹³—Ñoqa Tayta Diospa kamachikuyniykunapa contranpi Israelpa castan llapallan runakuna qonqayta huchallikuruptionkuqa hinaspa chay huchallikusqankumanta mana musyakuptinkuqa chay huchankumantam llapallan culpasqa kanqaku. ¹⁴Chay huchallikusqankuta yacharuspankuqa huñunasqa runakunam apamunqaku huk malta torota chay huchankumanta pampachasqa kanankupaq. Apamuwanqakuqa asuykuwananku karpamanmi. ¹⁵Chaymantam huñunasqa runakunapa ancianokuna malta toropa umanman puntata makinkuta churaykunqaku ñoqa Tayta Diospa qayllaypi, chaymantañam chay malta torota wañuchinqaku. ¹⁶Chaymi sacerdotekunapa jefen apamunqa malta toropa wakin yawarninta asuykuwananku karpaman. ¹⁷Chaypim dedonta yawarman challpuykuspan challanqa qanchis kutikama ñoqapa qayllaypi, chaytaqa ruranqa santuario rakinaq telapa ñawpaqninpi. ¹⁸Hina chay sacerdotemá llusinqa chay yawarwan ñoqaman asuykuna karpapi kaq altarpa waqrachankunatapas, chaynatamá ruranqa ñoqa Tayta Diospa qayllaypi. Puchuq yawartañataqmi talliykunqa lliw kañana altarpa sikinman, chay altarqa kachkan ñoqaman asuykuna karpapa punkunpi. ¹⁹Malta toropa

llapallan wirankunata horqoruspam altarpi kañanqa. ²⁰Chay malta torowanqa ruranqa hucha pampachanapaq wañuchisqa animalwan hinam. Chaytaqa sacerdotem ruranqa runakunapa huchan pampachasqa kananpaq chaynapim huchankuta pampachasaq. ²¹Chaymantam chay wañuchisqa malta torota horqorunqa campamentomanta karuman hinaspam kañanqa hucha pampachanapaq punta malta torota hina. Chayqariki huñunasqa runakunapa huchan pampachasqa kananpaq ofrendam.

²²—Yupaychasqaykichik ñoqa Tayta Diospa huk kaqnin kamachikuyniykunapa contranpi huk kaqnin kamachikuq qonqayta huchallikuruspanqa chay huchamanta culpasqam kanqa. ²³Chaynaqa chay huchanta pipas reqsiykachiptinmi apamunqa huk sano chivato ofrendata. ²⁴Chay huchallikuqmi puntata makinta churaykunqa chivatopa umanman, chaymantañam wañurachinqa lliw kañanapaq animal wañuchinanku sitiopi, chaytaqa ruranqa ñoqa Tayta Diospa qayllaypim. Chayqariki hucha pampachanapaq ofrendam. ²⁵Chaymantam sacerdotefñataq hucha pampachanapaq wañuchisqa chivatopa yawarninman dedonta challpuykuspan llusinga lliw kañana altarpa waqrachankunata, puchuq yawartañataqmi talliykunqa hina chay altarpa sikinman. ²⁶Hinaspam ñoqawan allinlla kasqanmanta animalpa wirankunata kañachkaq hina, chay sacerdote altarpí kañanqa chivatopa llapallan wirankunata. Chaynatamá sacerdote ruranqa chay kama-chikuqpa huchan pampachasqa kananpaq hinaptinmi chay huchanta pampachasaq.

²⁷—Ñoqa Tayta Diospa huk kaqnin kamachikuyniykunapa contranpi huk kaqnin humilde runa qonqayta huchallikuruspanqa chay huchamantam culpasqa kanqa. ²⁸Chay huchanta pipas reqsiykachiptinmi hucha rurasqanmanta apamunqa huk sano cabra ofrendata. ²⁹Chay huchallikuqmi puntata makinta churaykunqa hucha pampachanapaq ofrenda animalpa umanman, chaymantañam chay cabrataqa wañurachinqa lliwta kañanapaq wañuchinanku sitiopi. ³⁰Chaymantam sacerdotefñataq dedonta yawarman challpuykuspan lliw kañana altarpa waqrachankunaman llusiykunqa, puchuq yawartañataqmi talliykunqa hina chay altarpa sikinman. ³¹Hinaspam ñoqawan allinlla kasqanmanta animalpa wirankunata horqochkaq hina chay sacerdote horqorunqa cabrapa llapallan wirankunata, chay ofrendataq altarpim kañanqa ñoqa Tayta Diospaq miskillaña asnariq ofrendata hina. Chaynatamá sacerdote ruranqa chay runapa huchan pampachasqa kananpaq chaynapim paypa huchanqa pampachasqa kanqa.

³²—Sichu chay runa huchanmanta apamunqa ovejakunamanta ofrendata hinaspaqa sano ovejatam apamunqa. ³³Chay runam puntata makinta churaykunqa hucha pampachanapaq wañuchina animalpa umanman, chaymantañam lliw kañanapaq wañuchina sitiopi wañuchinqa chay animalta chaynapi huchan pampachasqa kananpaq. ³⁴Chaymantam sacerdotefñataq hucha pampachanapaq wañuchisqa animalpa yawarninman dedonta challpuykuspan lliw kañana altarpa waqrachankunaman llusinga, puchuq yawartañataqmi talliykunqa hina chay altarpa sikinman. ³⁵Hinaspam horqonqa ovejapa llapallan wirankunata, chaytaqa horqonqa ñoqawan allinlla kasqanmanta wañuchisqa carneropa wirankunata horqochkaq hinam, chaytaqa sacerdotem altarpí kañanqa ñoqa Tayta Diospaq ofrendaykunatawan kuskata. Chaynatamá sacerdote ruranqa chay runapa huchan pampachasqa kananpaq, chaynapim huchan pampachasqa kanqa.

Huk rikchaq huchakunapaq ofrendakunamanta

5 ¹—Pipas rikusqanmanta otaq yachasqanmanta testigakunanpaq qayasqa kachkaspan mana testigakuspaqa paymi huchayoq kanqa.

²—Mana llachpana llachpaq runaqa otaq mana mikuna wañusqa purun animalpa cuerpon llachpaq runaqa otaq mana mikuna uywa animalpa wañusqa cuerpon llachpaq runaqa otaq mana mikuna qasqonpa puriq animalpa wañusqa cuerpon llachpaq runaqa manam asyukuwananpaq hinachu kanqa. Mana yachastin llachparuspanpas chaynam kanqa.

³—Ñoqamanqa amataqmi asyukuwanqachu runapa cuerponmanta mana llachpana kaqta llachpaq runaqa. Mana yachastin llachparuspanpas qepataña yacharuspanqa culpablem kanqa.

⁴—Sichu pipas runapa yanqa jurasqanman hina apurawman jurarunqa allinta otaq mana allinta rurananpaq hinaspaqa mana yachastin juraruspapas qepataña yacharuspaqa culpablem kanqa chay jurasqanmanta.

⁵—Chay huk kaqninpi huchallikuq runaqa willakunqam imakunapim huchallikusqanmanta. ⁶Hinaspam ñoqa Tayta Diosman apamuwanqa huchanmanta huk oveja ofrendata otaq huk cabra ofrendata hinaptinmi sacerdoteñaataq chay animalta ofrecewanqa chaynapi huchan pampachasqa kananpaq.

⁷—Huchanrayku ovejata apamunanpaq mana qollqen kaptinqa chay runam ñoqa Tayta Diosman apamuwanqa iskay qoqñuta otaq iskay mallqo palomata. Hukninmi kanqa huchan pampachasqa kananpaq, hukninñataqmi kanqa lliw kañanapaq. ⁸Chaykunatam apamunqa sacerdoteman hinaptinmi payñataq puntata ofrecewanqa hucha pampachanapaq kaqta, sacerdotem chay pawaq animalpa kunkanta qewirunqa ichaqa umanta mana tipiruspalla, ⁹chaymantam hucha pampachanapaq chay animalpa yawarninwan challanqa altarpa waqtanman, yawar puchuqtañataqmi sutuchinqa altarpa sikinman. Chayqariki hucha pampachanapaq ofrendam. ¹⁰Huknin pawaq animaltañataqmi kamachisqayman hina lliwta kañanqa. Chaynatamá sacerdote ruranqa huchallikuqpa huchan pampachasqa kananpaq, chaynapim huchan pampachasqa kanqa.

¹¹—Iskay qoqñuta otaq iskay mallqo palomata huchanmanta apamunanpaq mana qollqen kaptinqa, chay runam apamuwanqa iskay kilo fino harina ofrendata chaynapi huchan pampachasqa kananpaq. Chaymanqa amamá aceitetaqa nitaq inciensotapas hinanqachu, chaykunaqariki hucha pampachanapaq ofrendam. ¹²Chaytam apamunqa sacerdoteman hinaptinmi sacerdoteñaataq yuyarinapaq asnin ofrendamanta aptaynin huntata horqoykuspan kañanqa altarpi, chaytaqa ruranqa ñoqa Tayta Diospaq kañasqa ofrendapa hawanpim, chayqariki hucha pampachanapaq ofrendam. ¹³Chaynatam sacerdote ruranqa huchallikuq runapa ima huchanpas pampachasqa kananpaq, chaynapim huchan pampachasqa kanqa, puchuqnin harinañataqmi sacerdotepaq kanqa kawsaykunamanta ofrenda hina.

Culpayoc kasqankumanta ofrenda

¹⁴Tayta Diosmi Moisesata nirqa:

¹⁵—Sichu pipas ñoqapaq sapaqchasqa kaqpi mana yachastin engañawaspan ñoqa Tayta Diospa contraypi huchallikuruspanqa sayachipuwananpaqmi sano carnero ofrendata apamuwanqa. Chay carneropa preciontam tanteankichik santuariopi pesoman hina. ¹⁶Chay huchallikuqma ñoqapaq sapaqchasqan mana pagasqanta sacerdoteman qonqa, chaytaqa qonqa pichqaman rakisqapa hukninta yapaykuspanmi. Sacerdotemá huchallikuqpa sayachipuwansan carnerota wañuchispan ofrecewanqa chay huchan pampachasqa kananpaq, chaynapim chay huchanqa pampachasqa kanqa.

¹⁷—Sichu pipas mana yachastin huchallikurunqa ñoqa Tayta Diospa kamachikuyniypa contranpi hinaspaqa culpayoc kaspam mana allin rurasqanmanta paganqa. ¹⁸Chaynaqa

culpanmantam apamunqa sacerdoteman huk sano carnerota hinaptinmi chay carneropa precionta tanteanki. Sacerdotemá ofreowanqa huchallikuqpa qonqayta mana yachastin huchallikusqanmantaqa hinaptinmi huchan pampachasqa kanqa. ¹⁹Chay carneroqariki culpamanta ofrendam. Chay runamá huchallikurqa ñoqa Tayta Diospa contraypi.

Engañomanta ofrendakuna

6 ¹Tayta Diosmi Moisesta nirqa:
²—Pipas runamasinta engañaspa imapas churachikusqanta hapikuykuq runaqa ñoqa Tayta Diospa contraypim huchallikun. Contraypitaqmi huchallikun imapas prenda hapisqanta hapikuykuq runaqa otaq suwakuq runaqa otaq negociopi engañakuq runaqa ³otaq imatapas tarikuchkaspan negakuruq runaqa otaq yanqamanta juraq runaqa otaq chay huchakunaman rikchakuq ruraq runaqa, ⁴⁻⁵culpable declarasqanku punchawpim huchallikusqanmanta kutichipunqa suwakusqanta, negociopi engañosqanta, churapakusqan hapikuykusqanta chaynataq yanqa jurasqanmantapas. Lliwtam dueñonman kutichipunqa hinaspam yapanqa pichqaman rakisqanpa hukninta. ⁶Chay runam culpable kasqanmanta ñoqa Tayta Diosman apamuwanqa huk sano carnerota. Chay carneropa preciontaqa qanmi tanteanki hinaptinmi chay culpa-yoq runañataq chay carnero ofrendata qonqa sacerdoteman culpable kasqanmanta. ⁷Chaymi sacerdoteñataq culpayoqpa huchan pampachasqa kananpaq ofreowanqa ñoqa Tayta Diosman chaynapim huchanqa mayqan kaptinpas pampachasqa kanqa.

Diospaq animalkunata lliw kañanankumanta

⁸Tayta Diosmi Moisesta nirqa:
⁹—Lliw kañana animalkunamanta Aarontawan churinkunata kaynata kamachiy: Lliw kañana animalqa tukuy tutam altarpipi rupanqa, ninapas tukuy tutamá rupanqa. ¹⁰Sacerdotem pachakunqa linomanta pachawan, hinakunqataqmi linomanta calzonicillowanpas. Lliw kañana animal rupayta tukuruptinñataqmi uchpantapas hozarispan altarpa huklawinman churanqa. ¹¹Chaymantañam huk pachanwan cambiakuspan uchpata apanqa campamentomanta hawa akllasqay sitioman.
¹²—Altarpipi ninaqa amam wañuchisqachu kanqa aswanqa sapa achikyaytam sacerdote yantata yapanqa hinaspam chaypa hawanpi lliw kañana animaltapas allichanqataq. Chaypa hawanpiñataqmi kañanqaku ñoqawan allinlla kasqaykichikmanta animalpa wirankunata. ¹³Chaynaqa altarpipi ninaqa mana tukuytam rupanqa, amam wañurunqachu haykapiapas.

Kawsay ofrendakunamanta

¹⁴—Kaymi kawsay ofrendakunamanta yachachikuy: Aaronpa miraynin sacerdotekunam ñoqa Tayta Diosman ofreowanqaku altarman apamuspanku. ¹⁵Chaypim huk kaqnin sacerdote aceitewan chapusqa harinamanta huk aptayta horqoykunqa, horqonqataqmi harinapa hawanpi kaq lliw inciensotapas altarpa hawanpi kañananpaq, chay ofrendaqa yuyarinapaq asnin kaqlam hinaspa ñoqapaq miskillaña asnariq ofrendam. ¹⁶Chay ofrendamanta puchuq harinatañataqmi Aaronpiwan mirayninkuna mikunqaku mana qonchuyoqta, chaytaqmi mikunqaku sapaqchapuwasqanku sitiopim, chay sitioqa kachkan asyukuwananku karpapa pationpim. ¹⁷Mana qonchuyoqtamá hornoman hinanqaku, chay puchuqtamá paykunaman qoni kañapuwasqanku ofrendamanta. Chay ofrendaqa hucharayku ofrenda hinam otaq culparayku ofrenda hina ñoqallapaqña sapaq-

chasqam. ¹⁸Chaynaqa ñoqa Tayta Diospaq kañapuwasqanku ofrendaymantam tocaqninta mikunqaku Aaronpa qari kaq mirayninkuna, kay kamachisqayqa wiñaypaqmi paykunapaq kanqa. Imapas chay ofrendaman tupaykuqqa ñoqapaq sapaqchasqataqmi kanqa.

Sacerdotekunapa kawsay ofrendankumanta

¹⁹Moisestam Tayta Dios nirqataq:

²⁰—Aaronpas otaq mirayninkunapas sacerdotekunapa jefen kananpaq aceitewan sapaqchasqa kasqanku punchawpiqa ñoqa Tayta Diosmanmi ofrendankuta apamuwanqaku. Chay ofreceananku ofrendaqa kanqa kawsaykunamanta iskay kilo fino harinam, chaypa partentam ofrecenqaku tempranon, huknin partentañataq tarden, chaynataqa ofreceanqaku sapa punchawmi. ²¹Chay ofrendataqa aceitewan chapuspam sartenpi freinqaku hinaspam partipasqata ñoqa Tayta Diosman ofreceanqaku, chayqariki miskillaña asnariq ofrendaymi. ²²Chaynataqmi ruranqa Aaronpa rantinpi mirayninmanta aceitewan tallisqa sacerdotekunapa jefenpas, paymá kanqa Aaronpa rantinpi. Ñoqa Tayta Diosmi kay decretotaqa qoykichik, wiñaypaqmá chay llapallan ofrendataqa kañapuwanqichik. ²³Sacerdotekunapa kawsaykunamanta llapallan ofrendankum tukunankama kañasqa kanqa. Amam chaytaqa pipas mikunqachu.

Hucharayku ofrendamanta yachachikuykuna

²⁴Moisestam Tayta Dios nirqataq:

²⁵—Hucharayku ofrendakunamanta yachanankupaqyá Aarontawan churinkunata kaynata kamachiy: Hucharayku ofrecewasqanku animalqa ñoqa Tayta Diospa ñawpaqniypi wañuchisqam kanqa. Chaytaqa wañuchinqaku lliw kañanankupaq animal wañuchinanku lugarpim. Chayqariki ñoqallapaqña sapaqchasqa ofrendam. ²⁶Hucharayku ofrendata ofreceanqani sacerdoteqa sapaqchapuwasqanku sitiopim mikunqa chay ofrendamanta tocaqninta, chay sitioqa kachkan asuykuwananku karpapa pationpim. ²⁷Imapas chay ofrenda animalpa aychanman tupaykuqqa ñoqapaq sapaqchasqam kanqa. Chay animalpa yawarnin pachaman pawaykuptinqa sapaqchasqanku lugarpim taqsanqaku. ²⁸Chay ofrenda yanusqanku allpa mankatapas pakinqakum, bronce manta manka kaptinmi ichaqa siksiruspa mayllarunqaku.

²⁹—Chay ofrendataqa mikunqaku sacerdotekunamanta lliw qarikunallam, chayqariki ñoqallapaqña sapaqchasqa ofrendam. ³⁰Ichaqa hucha pampachanapaq ofrecesqa animalpa yawarnin asuykuwananku karpaman apasqa kaptinqa, chay animalpa aychantaqa amam mikunqakuchu. Chay ofrendataqa ninapim kañanqaku.

Culparayku ofrendakunamanta

7 ¹—Culparayku ofrendakunaqa ñoqallapaqña sapaqchasqam, chaynaqa uyariychikyá kay yachachisqayta: ²Culparayku ofrecewasqanku animaltaqa wañuchinqaku lliwta kañana animal wañuchinanku lugarpim, culpable kasqaykichikmanta animalpa yawarnintañataqmi challanqaku tukuy altarman. ³Ñoqamanmá ofreceanqaku animalpa lliw wirallaña chupanta, llika wiranta, ⁴iskaynin rurunninkunata, rurunninkunapi kaq wirankunata, laplanpa hawanpi kaq wirankunata hinaspa kichpanninpi wirantapas. Chaynaqa chay wirankunataamá horqonqa rurunninkunatawan. ⁵Tukuy chaykunatamá sacerdote kañanqa altarpi, chayqariki culparayku ñoqapaq kañasqa ofrendam. ⁶Chay ofrendataqa mikunqa sacerdotekunamanta lliw qarikunallam ñoqapaq sapaqchasqanku lugarpim. Chayqariki ñoqallapaqña sapaqchasqa ofrendam.

⁷—Culparayku ofrendakunaqa hucharayku ofrenda hinapunim, yachachikuy-niypas chay iskayninpaqmi hina kaqla. Hucha pampachanapaq ofrecewasqanku animalpa aychanqa kanqa chay ofrecewaqniy sacerdotepaqmi. ⁸Pipapas lliw kaña-na ofrenda animalninta sacerdote ofreceptinqa chay animalpa qaranqa kanqa chay sacerdotepaqmi. ⁹Hornopi ofrecewaqniy sacerdotepaqtaqmi kanqa kawsaykunamanta mankapi otaq sartenpi rurasqa ofrendakunapas. ¹⁰Wakin kawsaykunamanta llapallan ofrendaqa Aaronpa mirayninkunapaqmi kanqa, sapakamapaqmi igualkamalla kanqa aceitewan chapusqa kaspapas otaq mana aceiteyoq kaspapas.

Dioswan allinlla kasqanku ofrendamanta

¹¹—Ñoqawan allinlla kasqaykichikmanta ofrecewanaykichik ofrendamanta yachachikuykunam kaykuna: ¹²Graciasta qowanapaq pipapas ofrendan kaptinqa ofrecewanqam aceitewan chapusqa mana qonchuyoq tortillakunata, aceitewan tallisqa mana qonchuyoq galletakunata chaynataq aceitewan chapusqa fino harinamanta tortakunatapas. ¹³Graciasta qospa ñoqawan allinlla kasqanmanta tortakunata presentaspaga qonchuyoq tortakunata yapaykuspam presentawanqa. ¹⁴Sapa chay ofrendakunapa huknintam rakispan pagachkaq hina ñoqa Tayta Diosman presentawanqa. Chayqa kanqa ñoqawan allinlla kasqanmanta animalpa yawarnin challaq sacerdotepaqmi.

¹⁵—Graciasta qospa ñoqawan allinlla kasqankumanta ofrenda animalpa aychantaqa chay punchawllam mikurunqaku, amam puchunqakuchu paqarinnin punchawpaqqa. ¹⁶Sichu pipapas kanqa prometekusqan cumplinapaq ofrendan otaq voluntadninmanta ofrendan hinaptinqa chay punchawmi mikunqa, puchurup-tinñataqmi paqarinnintin punchawña mikunqa. ¹⁷Ichaqa chay ofrendapa aychan minchakama puchuruptinqa kañasqam kanqa. ¹⁸Ñoqawan allinlla kasqanmanta ofrenda aychata minchantinña pipas mikuruptinqa chay ofrendaqa mana valeqña kaspam millakuypaq kanqa, chay aycha mikuruqñataqmi huchayoq kanqa.

¹⁹—Imapas millakuypaq kaqman tupaq aychatapas amam mikunkichikchu, chayna aychaqa kañasqam kanqa.

—Aychataqa mikunqaku ñoqaman asuykunanpaq hina kaq llapan runam.

²⁰—Ñoqawan allinlla kasqanmanta ñoqa Tayta Diospaq wañuchisqa animalpa aychanta, pipas ñoqaman mana asuykuwananpaq hina kachkaspan mikuruq runaqa ayllunkunamanta chinkachisqam kanqa.

²¹—Runapa cuerponmanta mana llachpana kaqta llachpaq runaqa otaq mana mikuna animalpa cuerponmanta mana llachpana kaqta llachpaq runaqa otaq imapas millakuypaq kaqta llachpaq runaqa ñoqaman mana asuykuwananpaq hinañam kachkan. Chay runaqa ñoqawan allinlla kasqanmanta wañuchisqa animalpa aychanta mikuruspaqa ayllunkunamanta chinkachisqam kanqa.

Wiratawan yawarta mana mikunamanta

²²⁻²³Israelpa mirayninkunaman Moises ninanpaqmi Tayta Dios kaynata nirqa:

—Amam mikunkichikchu bueyeskunapa, carnerokunapa hinaspa cabrakunapa wirantaqa. ²⁴Imapas huk rikchaqvim servikunqa kkillanmanta wañuq animalpa wiranqa chaynataq purun animalpa wañuchisqan animalpa wiranpas, chay wirakunataqa amamá mikunkichikchu.

²⁵—Ñoqa Tayta Diosman kañapuwaspanku ofrenda animalpa wiran mikuqqa ayllunkunamanta chinkachisqam kanqa.

²⁶—Maypiña kaspaykichikpas amam mikunkichikchu raprayoq animalpa yawarnintaqa nitaq ima animalpa yawarnintapas. ²⁷Ima animalpapas yawarnin mikuq runaqa ayllunkunamanta chinkachisqam kanqa.

Sacerdotekunaman tupaq ofrendamanta

²⁸⁻²⁹Israelpa mirayninkunaman Moises ninanpaqmi Tayta Dios kaynata nirqa: —Ñoqawan allinlla kasqanmanta pipas animal ofrecewaqniyqa, chay ofrendanmantamá wakinta ñoqa Tayta Diosman apamuwanqa. ³⁰Chay ofrendankunata kikinpuni apamuwaspanmi ñoqa Tayta Diospaq kañapuwanqa. Kuyuchispanmá presentawanqa animalpa wirantapas chaynataq pechontapas. Chayqariki kuyuchispa presentawananku ofrendam. ³¹Chay animalpa wirantaqa sacerdotem kañapuwanqa altarpí, pechonñataqmi kanqa Aaronpaqwan churinkunapaq. ³²Ñoqawan allinlla kasqaykichikmanta ofrecewasqaykichik animalpa *alleg piernantaqa qonkichik sacerdotemanmi. Chayqariki sacerdoteman paganaykichik ofrendam. ³³Chay animalpa alleg piernantamá qonkichik ñoqawan allinlla kasqaykichikmanta animalpa yawarnin hinaspa wiran presentawaqniy sacerdoteman. ³⁴Israelpa mirayninkuna ñoqawan allinlla kasqankumanta animalta ofrecewaptinkum horqonki kuyuchispa presentawananku pechon ofrendata chaynataq sacerdoteman pagananku piernan ofrendatapas. Chaytaqa rurankichik Aaronpaqwan mirayninkunapaq imaynam wiña-wiñaypaq decretoyman hinam. ³⁵Chaynaqa Tayta Diospaq kañasqa ofrendakunamanta kaqmi Aaronpaqwan mirayninkunapaq tupaqnin kanqa, chaynaqa kanqa Tayta Diospa sacerdotenkunaña kanankupaq presentasqa kasqanku punchawmantapunim. ³⁶Tukuy chaykunata qonankupaqmi sacerdotekuna aceitewan tallisqa kasqanku punchawmantapuni Tayta Dios kamachirqa Israelpa mirayninkunata. Chay decretoqa qosqa karqa wiña-wiñaypaqmi. ³⁷Chaykunam karqa lliw kañana animal ofrendamanta yachachikuy, kawsaykuna ofrendamanta yachachikuy, hucharayku wañusqa ofrendamanta yachachikuy, culparayku wañuchisqa ofrendamanta yachachikuy, sacerdote nombranapaq ofrendamanta yachachikuy hinaspa Dioswan allinlla kasqankurayku wañuchisqa ofrendamanta yachachikuy. ³⁸Chaykunatam Tayta Dios kamachirqa Moisesman Sinai Orqopi, chaynapi Israelpa mirayninkuna ofrendankuta Tayta Diosman Sinai sutiyoq chunniqqi presentanankupaq.

Sacerdote kanankupaq Aaronpiwan churinkuna nombrasqa kasqankumanta

(Ex 29:1-37)

8 ¹Tayta Diosmi kaynata nirqa:
²—Aarontawan churinkunata pusamuspayá apamuytaq paykunapa pachantapas, untana aceitetapas, hucharayku wañuchinapaq malta torotapas, iskay carnerotapas chaynataq canastapi mana qonchuyoq tantakunatapas. ³Huñuytaqyá runakunatapas ñoqaman asuykuna karpapa punkunman —nispá.
⁴Moisesmá rurarqa Tayta Diospa kamachisqanman hina hinaptinmi runakuna huñunakururqa Diosman asuykuna karpapa punkunman. ⁵Chaymi Moises nirqa huñunasqa runakunata:
 —Kayta ruranaqaqmi Tayta Dios kamachikun —nispá.
⁶Chaymi Moises asuykachirqa Aarontawan churinkunata hinaspam bañachirqa.
⁷Chaymantam Aaronta hinaykachirqa camisonwan, weqawnintañataqmi wataykurqa chumpiwan, hina hawanmanñataqmi pachachirqa sotanawan. Chaypa hawanmanñataqmi churachirqa Efodta hinaspam watarqa Efodpa watonwan teqoneqta.

⁸Chaykunapa hawanmanñataqmi churachirqa pecherata, pecherapim hinarqa Urim rumitawan Tumim rumita. ⁹Chaymantam Aaronpa umanta wankirqa uma wankinawan, chaypa hawanmanñataqmi churarqa urkun lawpi “DIOSPAQ SAPAQCHASQA” niq qorimanta letrerota, chaytaqa churarqa Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam.

¹⁰Chaymantam Moisesqa hapiykurqa untana aceiteta hinaspam tallirqa carpamanwan chaypi tukuy ima kaqkunaman, chaynapimá Diospaq sapaqcharqa.

¹¹Hina chay aceitewantaqmi altarpa hawanmanpas challarqa qanchis kutikama, tallirqataqmi altarmanpas, chaypi llapallan servicionkunamanpas chaynataq lavatoriomapas tiyanantinman. Chaynapimá Diospaq sapaqcharqa.

¹²Chaymantam untana aceiteta talliykurqa Aaronpa umanman. Chaynapimá Diospaq sapaqcharqa. ¹³Chaymantañataqmi Moises asuykachirqa Aaronpa churinkunata hinaspam pachaykachirqa camisonkunawan, weqawninkutapas watakarirqataqmi chumpikunawan hinaspam churaykachirqa uma watankutapas imayman Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hina.

¹⁴Chaymantam Moises pucharimurqa hucharayku wañuchinapaq malta torota hinaptinmi Aaronpiwan churinkuna makinkuta churaykurqaku hucharayku wañuq malta toropa umanman. ¹⁵Moisesñataqmi wañurachispan, chay animalpa yawarninta chaskiykurqa hinaspam dedonta challpuykuspan llusirqa altarpa lliw waqrunkunata. Chaynatamá Diospaq sapaqcharqa chay altarta. Yawar puchuqtañataqmi talliykurqa altarpa sikinman, chaynatam altarta Diospaq sapaqcharqa chaynapi chay altarp runakunapa huchankuna pampachasqa kananpaq.

¹⁶Chaymantam Moises altarp kañarqa animalmanta horqosqan llapallan chunchulninkunapi kaq wirankunata, kichpanninpi wirata, rurunninkunata chaynataq rurunninkunapi kaq wirakunatapas. ¹⁷Ichaqa malta toropa qarantawan aychantaqa akantawan kuskatam kañarurqa campamentomanta horqospan, chaynataqa rurarqa Tayta Diospa kamachisqanpi hinam.

¹⁸Chaymantañataqmi Moises aparachimurqa lliw kañanapaq carnerota hinaptinmi Aaronpiwan churinkuna chay carneropa umanman churaykurqaku makinkuta. ¹⁹Moises wañurachispanmi yawarninta challaykurqa tukuy altarman. ²⁰Chay carnerotam kuchuparurqa piezan-piezan hinaspam kañarqa umanta, aychanta chaynataq wirankunatapas. ²¹Chaymantam mayllarurqa carneropa chunchulninkunatawan piernankunata hinaspam altarp kañarurqa llapallanta. Chayqariki Tayta Diospaq miskillaña asnariq lliw kañana ofrendam. Chaynatamá Moisesman Tayta Dios kamachirqa.

²²Moisesqa aparachimurqataqmi sacerdote nombrasqa kananpaq ofrecena huknin carnerotapas hinaptinmi Aaronpiwan churinkuna makinkuta churarqaku chay carneropa umanman. ²³Chay carnerota Moises wañurachispanmi yawarninta chaskiykuspan Aaronpa *alleq rinrinpa ura patachanta llusiykurqa, llusiykurqataqmi alleq makinpa maman dedontapas chaynataq alleq chakinpa maman dedontapas. ²⁴Chaymantam Aaronpa churinkunata asuykachispan chay yawarwan llusirqa alleq rinrinkupa ura patachanta, llusiykurqataqmi alleq makinkupam maman dedontapas chaynataq alleq chakinkupa maman dedontapas hinaspam puchuq yawarwanñataq challaykurqa tukuy altarman.

²⁵Chaymantam Moisesqa hapiykurqa chay carneropa wiranta, chupanta, chunchulninpi llapallan wirankunata, kichpanninpi wirata, iskaynin rurunninkunata, rurunninkunapi kaq wirankunata hinaspa *alleq piernantapas. ²⁶Tayta Diospa qayllanpi mana qonchuyoq tanta canastamantam Moises horqoykurqa huknin mana qonchuyoq tortillata, aceitewan rurasqa tantata hinaspa huk galletawan. Chaykunatam churaykurqa carneropa wiranpa hinaspa

piernanpa hawanman. ²⁷Hinasпам qoykurqa Aaronmanwan churinkunaman hinaptinmi paykunañataq kuyuchispa Tayta Diosman presentaraqaku. Chayqariki Tayta Diosman kuyuchispa presentananku ofrendam. ²⁸Tukuy chaykunatam Moises chaskiykurqa paykunapa makinmanta hinasпам kañarqa altarpі lliw kañana ofrendatawan kuskata. Chayqariki karqa sacerdote nombrasqa kanankupaq Tayta Diospaq miskillaña asnariq ofrendam.

²⁹Chaymantam Moisesqa hapiykurqa carneropa pechonta hinasпам kuyuchispa Tayta Diosman presentarqa. Chayqariki Tayta Diosman kuyuchispa presentananku ofrendam. Sacerdote nombrasqa kanankupaq ofrendamanta horqosqa pechonmi Moisesman tocarurqa imaynam Tayta Diospa kamachisqanpi hina.

³⁰Moisesqa hapiykurqataqmi untanapaq aceitetawan altarpa hawanpi yawartapas, chaykunawanmi challaykurqa Aaronmanwan churinkunaman, challaykurqataqmi paykunapa pachankunamanpas. Chaynatamá Aaronta hinaspa churinkunata Tayta Dios sapaqcharqa, sapaqcharqataqmi llapallankupa pachankutapas.

³¹Moisesmi nirqa Aarontawan churinkunata:

—Aychatayá yanuychik Tayta Diosman asuykuna karpapa punkunpi hinaspayá chayllapi mikuychik sacerdote nombrasqa kanaykichikpaq, mikunkichikqa canastapi tantatawan kuskatam. Chaynataqa rurankichik “Aaronmi churinkunapiwan mikunqa” nispa qamkunata kamachisqaypi hinam. ³²Puchuqnin aychatawan tantataqa kañarunkichikmi.

³³Tayta Diosman asuykuna karpapa punkunmantaqa amam asurinkichikchu qanchisnintin punchaw, chayna punchawkunapim sacerdote nombrasqa kasqaykichik cumplikunqa.

³⁴Chay kunan rurasqaykichiktaqa Tayta Diosmi kamachikurqa huchaykichik pampachasqa kananpaq. ³⁵Chaynaqa Diosman asuykuna karpapa punkunpimá kankichik tuta-punchaw qanchis punchawkama. Tayta Diospa kamachikuyintaqa kasukunkichikmá chaynapi ama wañurunaykichikpaq. Chaynatamá Tayta Dios kamachiwarqa —nispa.

³⁶Aaronpiwan churinkunam ruraraqaku Moisesman Tayta Diospa llapallan kamachisqanta.

Sacerdote kayninta Aaron qallarisqanmanta

9 ¹Pusaq kaq punchawpim Moises qayarqa Aarontawan churinkunata chaynataq Israel casta ancianokunatapas. ²Paymi Aaronta nirqa:

—Hucha pampachanapaq pusamuy huk sano malta torota, pusamuytaq lliwta kañanapaq sano carnerotapas chaynapi Tayta Diosman presentanaykichikpaq.

³Israelpa mirayninkunatayá niy hucha pampachanapaq kaq chivatota pusamunankupaq, pusamuchunkutaqyá malta torotapas chaynataq malta carnerotapas.

Chaykunaqa kanqa lliw kañanapaq huk watayoc sano animalkunam. ⁴Wañuchinapaqyá pusamuchunkutaq huk bueyestapas chaynataq huk carnerotapas.

Chaykunataqa Tayta Diospa qayllanpimá wañuchinqaku paywan allinlla kasqankumanta ofrendapaq. Apamunqakutaqmi aceitewan chapusqa kawsaykunamanta ofrendatapas. Tayta Diosmi kunan rikuriykusunkichik —nispa.

⁵Chay ancianokunam aparqaku Moisespa kamachisqanman hina Tayta Diosman asuykuna karpapa punkunman, huñunakurqakutaqmi llapallan runakunapas hinasпам chaypi qarqaku Tayta Diospa qayllanpi. ⁶Hinaptinmi Moises nirqa:

—Kaytamá Tayta Dios kamachikun ruranaykichikpaq hinaptinqa paypa achki-riyininmi rikuriykusunkichik —nispa.

⁷Chaymantam Aaronta Moises nirqa:

—Altarman asuykuspa presentay hucharayku ofrendaykita chaynataq lliw kañanapaq animaltapas, chaynapim huchaykipas chaynataq runakunapa huchanpas pampachasqa kanqa. Runakunapa ofrendantapas presentaytaqyá huchanku pampachasqa kananpaq, chaynataqa presentanki Tayta Diospa kamachisqanpi hinamá —nispa.

⁸Chaymi Aaron asuykurqa altarman hinaspa malta torota wañuchispan presentarqa huchan pampachasqa kananpaq. ⁹Hinaptinmi Aaronpa churinkuna apamurqaku yawarta chaymi Aaron yawarman dedonta challpuykuspan altarpa waqrachankunaman llusirqa, puchuq yawartañaataqmi altarpa sikanman talliykurqa. ¹⁰Chaymantam altarpi kañarqa hucha pampachanapaq animalpa wirankunatawan rurunninkunata chaynataq kichpanninpi wiratapas, chaynataqa rurarqa imaynam Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hinam. ¹¹Aychantawan qarantañaataqmi campamentomanta horqospan kañarurqa.

¹²Aaronqa wañuchirqataqmi lliw kañanapaq animaltapas hinaptinmi Aaronpa churinkuna apamurqaku yawarta chaymi pay challarqa tukuy altarman. ¹³Chaymantañaataqmi Aaronman apamurqaku chay lliw kañananpaq animalta, chaytaqa apamurqaku piezan-piezan kuchusqatam umantawan kuskata hinaptinmi Aaron altarpi kañarqa. ¹⁴Chaymantam mayllarqa chunchulninkunatawan piernankunata hinaspa kañarurqa altarpi lliw kañanapaq animaltawan kuskata.

¹⁵Aaronqa presentarqataqmi runakunapa ofrendantapas. Runakunapa huchan pampachasqa kananpaq chivatota hapiykuspa má wañurachirqa hinaspa presentarqa imaynam kikinpaq presentasqan ofrendata hina. ¹⁶Lliw kañana animaltapas presentarqam Diospa kamachisqanman hina. ¹⁷Presentarqataqmi kawsaykunamanta ofrendatapas. Chay ofrendamantam huk aptayta hapiykuspan altarpi kañarqa tempranonpi lliw kañana animaltawan kuskata.

¹⁸Aaronqa wañuchirqataqmi bueyestawan carnerotapas, chaykunaqa karqa Dioswan allinlla kasqankumanta runakunapa ofrendanmi. Aaronpa churinkuna yawarta qoptinmi payñaataq challarqa altarman chaynataq altarpa muyuriqninmanpas. ¹⁹Aaronmanmi qorqaku toropa hinaspa carneropa wirankunata, chupanta, chunchulinpi wirankunata, rurunninta chaynataq kichpanninpi waturayaqñintapas. ²⁰Aaronmi churarqa animalkunapa pechonkunapa hawanman hinaspa wirankunata kañarurqa altarpi. ²¹Pechonkunatawan *alleq piernankunatañaataqmi Tayta Diosman Aaron presentarqa presentananku ofrendata hina. Chaynataqa presentarqa Moisesman imaynam Tayta Diospa kamachisqanpi hinam.

²²Chaymantañaataqmi Aaronqa runakuna lawman makinta hoqarisan paykunapaq Tayta Diospa bendicionninta mañakurqa hinaspa hucha pampachanapaq animalta, lliw kañana animalta hinaspa Dioswan allinlla kasqankumanta animalta presentaruspan altarmanta uraykurqa. ²³Chaymantam Moiseswan Aaron yaykurqaku Diosman asuykuna karpaman, lloqsiramuspankuñaataqmi runakunapaq Diospa bendicionninta mañakurqaku hinaptinmi Tayta Diospa achkiriynin rikuriykurqa llapallan runakunaman. ²⁴Hinaptinmi lenguachkaq nina lloqsiramurqa Tayta Diospa qayllanmanta hinaspa ruparurqa lliw kañana animaltawan altarpi wirakunata.

Chayta llapallan runakuna qawaykuspankum kusikuymanta qaparisa pampaman pakchakuykurqaku.

Nadabpa hinaspa Abiupa huchanmanta

10 ¹Aaronpa churin Nadabwan Abiuñaataqmi sapakama incienso qontichinankuta hapiykuspanku chayman hinaykurqaku ninatawan inciensota

hinaspam Tayta Diospa qayllanpi qontichirqaku mana paypa kamachisqanman hina. ²Chaymi Tayta Diospa qayllanmanta lenguachkaq nina lloqsiramuspan paykunata ruparurqa chaynapim Tayta Diospa qayllanpi wañururqaku. ³Chay imam pasakusqanmantam Tayta Diospa nisqanta Aaronman Moises kaynata nirqa:

Pipas asuykamuwaqniymanqa
chuya kasqaytam qawachikusaq,
llapallan runakunapa qayllapitaqmi
alabasqa kasaq.

Chaymi Aaron upallalla karqa.

⁴Hinaptinmi Moises qayaykurqa Uzielpa churin Misaeltawan Elzafanta, paykunaqa karqa Aaronpa tion Uzielpa churinkunam. Paykunatam nirqa:

—Asuykuspaya santuariopa ñawpaqinmanta castaykichikta horqomuychik campamentomanta hawaman —nispa.

⁵Hinaptinmi asuykuspanku horqoramurqaku camisonninmanta campamentopa hawa lawninman imaynam Moisespa nisqanman hina.

Sacerdotekunapa imam ruranankumanta

⁶Moisesmi nirqa Aaronta chaynataq Aaronpa churin Eleazartawan Itamartapas kaynata nispan:

—Amam mana ñaqchasqaqa kankichikchu, amataqmi pachaykichiktapas llikipankichikchu lutokusqaykichikta qawachikunaykichikpaqqa, chaynata ruraspaqa wañuruwaqchikmi, Tayta Diospa piñakuyninqa chayarunmantaqmi llapa huñunasqa runakunamanpas. Aylluykichikmantaqa waqanqaku llapallan Israelpa castankunam, chaynatamá llakikunqaku Tayta Diospa kañarusqanmanta. ⁷Amataqmi lloqsinkichikchu Diosman asuykuna karpapa punkunmantaqa, mana chayqa wañuruwaqchikmi. Qamkunaqariki Tayta Diospa aceitenwan sapaqchasqam kachkankichik —nispa.

Chaymi paykuna ruwarqaku Moisespa nisqanman hina.

⁸Chaymantam Aaronta Tayta Dios kaynata nirqa:

⁹—Ñoqaman asuykuna karpaman yaykuspapa qampas nitaq churikikunapas amam tomankichikchu vinota nitaq poqosqa aqatapas, tomaspaqa yanqañataqmi wañuruwaqchik. Kay nisqayqa kanqa wiña-wiñaypaq decretom llapallan miraynikichikpaq. ¹⁰Tomaruspaqa manam yachawaqchikchu mayqanmi ñoqapaq sapaqchasqa kasqantapas otaq mana sapaqchasqa kasqantapas, manataqmi yachawaqchikchu mayqanmi mana chaskinay kasqantapas otaq imam chaskinay kasqantapas. ¹¹Tomaruspaqa manataqmi yachawaqchikchu Israelpa mirayninkunaman Moiseswan ñoqa Tayta Diospa nichisqay llapallan decretokunatapas —nispa.

¹²Moisesmi nirqa Aaronta chaynataq iskaynin puchuq churin Eleazartawan Itamarta kaynata:

—Tayta Diospaq kañasqa kawsay ofrendapa puchuqnintayá mikuychik qonchuyoqta altarpa ladanpi. Chay ofrendaqa preparasqa kachkan mana qonchuyoqmi. Chayqariki Tayta Diosllapaqña sapaqchasqa ofrendam. ¹³Chaytaqa mikunkichik Diospaq sapaqchasqa sitiopim. Chayqa qampaqwan churikikunapaqmi. Chayqariki Tayta Diospaq kañasqa ofrendam. Chaynatam Tayta Dios kamachiwarqa. ¹⁴Diosman presentasqa animalpa pechontawan pagasunaykichik piernataqa mikunkichik Diospa akllasqan

sitiopim qari churikikunawan hinaspa warmi churikikunawan kуска, chaykunaqa qanmanwan churikikunaman qosqam. Chaykunataqa qosunkichik Israelpa mirayninkunam Dioswan allinlla kasqanku ofrenda presentasqankumanta. ¹⁵Kañanapaq wira ofrendakunatawan kuskatam apamunqaku pagasunaykichikpaq kaq piernanta chaynataq kuyuchispa Diosman presentananku pechontapas. Chaykunaqa wiñaypaqmi kanqa qampaqwan churikikunapaq Tayta Diospa kamachisqanpi hina —nispa.

¹⁶Chaymantam Moises tapurqa hucharayku wañuchisqa chivatomanta chaymi kañasqa kasqantaña yacharuspan piñakururqa Aaronpa churin Eleazarpa hinaspa Itamarpa contranpi, paymi nirqa:

¹⁷—¿Imanasqataq chay hucharayku ofrenda chivatotaqa mana mikurqankichichu? chaytaqariki mikuwaqchik karqa Diospaq sapaqchasqa sitiopim. Chayqa Tayta Diosllapaqña sapaqchasqa ofrendam. Tayta Diosmi qosurqankichik qamkunaman huñunasqa runakunapa huchankuna paypa qayllanpi pampachasqa kananpaq.

¹⁸Yawarnintapas manam aparqankichikchu chuya lugarman, chay ofrendataqa mikuwaqchik karqa Diospaq sapaqchasqa sitiopim kamachisqayman hina —nispa.

¹⁹Hinaptinmi Aaronñataq nirqa:

—Kunanmi Tayta Diosman paykuna presentarunku hucha pampachanapaq kaqtawan lliw kañanapaq kaqta. Ñoqataqa kaykunaqa pasaruwanñam, chaynaqa sichu ñoqa mikuruyma karqa chay hucha pampachanapaq kaqta hinaptinga Diosqa ¿chaskiwanmanraqchu karqa? —nispa.

²⁰Chayta uyariruptinmi Moisespa sonqon chayraq tiyaykurqa.

Mikuna chaynataq mana mikuna animalkunamanta

(Dt 14:23-21)

11 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninankupaqmi Moisesawan Aaronta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Kay allpapi kawsaq llapallan animalkunamantam mikunkichik ³pallqa atakayoq kutipaq animalkunata. ⁴Ichapaq kutipaq kaptinpas amam mikunkichikchu camelloqa, camelloqa kutipaq kaspapas manam pallqa atakayoqchu. Chaytaqa amamá mikunkichikchu.

⁵—Amam mikunkichikchu purun qowitaqa, chay purun qowiqa kutipaq kaspapas manam pallqa atakayoqchu. Chaytaqa amamá mikunkichikchu.

⁶—Amam mikunkichikchu liebre sutiyoq animaltaqa, liebreqa kutipaq kaspapas manam pallqa atakayoqchu. Chaytaqa amamá mikunkichikchu.

⁷—Amam mikunkichikchu kuchitaqa, kuchiqa pallqa atakayoq kaspapas manam kutipanchu. Chaytaqa amamá mikunkichikchu.

⁸—Chaynaqa amamá mikunkichikchu chay animalkunapa aychantaqa, amataqmi wañusqa kaptinpas tupayllapas-tupaykunkichikchu. Chaykunataqa amamá mikunkichikchu.

⁹—Yakupi kawsaq llapallan animalkunamantaqa, lamar qochapi kawsaptin otaq mayupi kawsaptinpas mikunkichikqa llika raprayoq hinaspa escamayoq chall-wakunallatam, ¹⁰mana escaman kaptinqa amam mikunkichikchu lamar qochapi kawsaptinpas, mayupi kawsaptinpas, hatun kaptinpas otaq taksa kaptinpas. ¹¹Amamá mikunkichikchu chayna animalkunapa aychantaqa, wañuruqtinga aswanraqmá millakunkichik chayna aychataqa. ¹²Chaynaqa yakupi kawsaq llapallan animalkunamantaqa millakunkichikmá mana llika raprayoq hinaspa mana escamayoq kaptinqa.

¹³⁻¹⁹Raprayoq animalkunamantaqa millakuypaq kasqankuraykum ama mikunkichikchu tukuy rikchaq aguilaqunata, tukuy rikchaq ankakunata, aqchikunata,

tukuy rikchaq wamankunata, tukuy rikchaq cuervokunata, avestruzkunata, chuseqkunata, qewllakunata, tukukunata, cormorankunata, ibiskunata, cisnekunata, pelicanokunata, ullachkukunata, cigueñakunata, tukuy rikchaq garzakunata, condorkunata, abubillakunata hinaspa masukunata.

²⁰—Pawaspa pampantapas puriq urukunataqa amam mikunkichikchu. ²¹Ichaqa pawaspan pampantapas puriq urukunamantaqa mikuwaqchik pawatyaq urukunallatam. Chay urukunapa piernanmi chakinwan iskayman doblasqa kanan chaynapi pawaspan chakinwan takyananpaq. ²²Chay urukunamantam mikunkichik tukuy rikchaq langostakunata, tukuy rikchaq pinki-pinki urukunata, chillikukunata hinaspa saltamontekunata. ²³Ichaqa amamá mikunkichikchu pawaspa pampantapas puriq llapallan urukunataqa.

²⁴—Chayna urukuna wañuruption llachpaq runaqa tutaykunankamam ñoqaman mana asyukuwanqachu.

²⁵—Pipas chay urukuna wañusqata hoqariqqa pachantam taqsakunqa hinaspa tutaykunankama ñoqaman mana asyukuwanqachu.

²⁶—Atakayoq animalkunamantaqa amam mikunkichikchu chay animalpa atakan mana pallqa kaptinqa hinaspa mana kutipaq kaptinqa.

²⁷—Tawa chakioyq animalkunamantaqa amam mikunkichikchu chay animal purispan chaki plantanwan saruptinqa. Pipas chayna animalkuna wañusqata llachpaqqa tutaykunankamam ñoqaman mana asyukuwanqachu. ²⁸Chaynataqmi chayna animalkuna wañuruption pipas hoqariqqa pachanta taqsakunqa hinaspa tutaykunankama ñoqaman mana asyukuwanqachu, chay animalkunataqa millakuyupaqmi hapinkichik.

²⁹—Pampan puriq animalkunamantapas amam mikunkichikchu unchukukunata, ukuchakunata, tukuy rikchaq lagartijakunata, ³⁰sukulullukuykunata, cocodrilokunata, lagartokunata hinaspa camaleonkunata.

³¹—Chaynaqa pampan puriq animalkunamantam chaykunata ama mikunkichikchu. Chayna animalkuna wañuruption pipas llachparuqqa tutaykunankamam mana asyukuwanqachu.

³²—Chayna animalkuna wañuruspa kullumanta rurasqa imamanpas wichiukuptionqa otaq pachamanpas wichiukuptionqa otaq ima qaramanpas wichiukuptionqa otaq costal rurana ima telamanpas wichiukuptionqa otaq llamkanapaq ima herramientamanpas wichiukuptionqa mana servikuqñam kanqa. Chaykunaqa yakuman challpusqa kaspam tutaykunankama pipapas mana hapinan kanqa, chaymantañam huktawan servikunqa.

³³—Chayna animalkunamanta huk kaqnin wañuruspan allpa mankaman wichiukuptionqa tukuy imapas chay allpa mankapi kaqmi manaña servikunqachu, chay mankapas pakipasqam kanqa. ³⁴Ima mikuymanpas chay mankapi yaku tallikuykuptionqa, chay mikuyimi manaña servikunqachu, chay mankapi ima tomana kaqpas manañam servikunqachu. ³⁵Tukuy imamanpas chayna animalkuna wañuruspan wichiukuptionqa mana servikuqñam kanqa, hornocha kaptinpas otaq tullpa kaptinpas pakipankichikmi. Chaykunataqa millakuyupaq kasqanraykum millakuyupaña hapinkichik.

³⁶—Chaywanpas pukyu yakuqa otaq qochachispa tomana yakuqa hina servikuqmi kanqa, ichaqa chayna wañusqa animalkunata llachpaqqa ñoqamanmi ama asyukuwanqachu.

³⁷—Sichu chayna animalkuna wañuruspan tarpuna muhupa hawanman wichiukuptionqa chay muhutam ama wischunkichikchu aswanqa servikunqam.

³⁸Ichaqa chayna animalkunamanta wañuruspan nuyusqaña muhupa hawanman wichiukuptionqa chay muhuqa mana servikuqñam kanqa.

³⁹—Mikunapaq kaq animalnikichikmanta mayqanninpas wañuruptinqa, chay wañusqata tupaykuqmi tutaykunankama mana asyukuwanqachu. ⁴⁰Chay wañusqa animalpa aychanta mikuqpas pachanta taqsakuspanmi tutaykunankama mana asyukuwanqachu, chay wañuruq animal hoqariqpas pachantamá taqsakunqa hinaspan tutaykunankama mana asyukuwanqachu.

⁴¹—Amam mikunkichikchu pampan puriq llapallan taksa animalkunataqa. Chayna animalkunaqa millakuypaqmi.

⁴²—Chaynaqa pampan puriq llapallan animalkunamantaqa amamá mikunkichikchu llapallan tawa chakiyoqkunata otaq mas chakiyoqkunatapas. Chaykunaqa millakuypaq animalkunam. ⁴³Amayá millakuypaqqa kaychikchu pampan puriq taksa animalkunata mikuspaqa otaq wañuruqta llachparuspaqa chaynapi ñoqaman asuykamuwanaykichikpaq. ⁴⁴Ñoqam kani yupaychasqaykichik Tayta Dios, qamkunaqa ñoqapaqyá sapaqchakuychik hinaspayá chuyanchakuychik ñoqapas chuya kasqayrayku. Pampan puriq taksa animalkunata llachpaspapaq amayá millakuypaqqa kaychikchu. ⁴⁵Ñoqa Tayta Diosmi Egipto nacionmanta horqomurqaykichik Diosnikichik kanaypaq. Chaynaqa chuyayá kaychik ñoqapas chuya kasqayrayku —nispa.

⁴⁶Chaykunamá yachachikuykiykuna lliw animalkunamanta, raprayoq animalkunamanta, yakupi kawsaq animalkunamanta hinaspa pampan puriq taksa animalkunamanta. ⁴⁷Chaynaqa amamá pantarunkichikchu mayqenmi allin animal kasqantapas otaq mayqenmi millakuypaq animal kasqantapas otaq mayqenmi mikuna animal kasqantapas otaq mayqenmi mana mikuna animal kasqantapas.

Wachakuq señoraqa imaynam Diosman asyukunanmanta

12 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa: —Huk warmi wiksayakuruspan qari wawata wachakuruspanqa imaynam killanwan onqochkaq hinam ama asyukuwanqachu qanchis punchawpuni.

³Chay wawatam nacesqanmanta pusaq punchawninpi qari kaychanpi señalanqaku. ⁴Chay wawapa mamanmi ichaqa kimsa chunka kimsayyoq punchaw mastaraq yawarninmanta chuyanchakunqa. Chay chuyanchakunan punchaw tukunankamam ama tupanqachu imapas Diospaq sapaqchasqa kaqkunata. Amataqmi yaykunqachu santuariomanpas. ⁵Ichaqa huk señora warmi wawata wachakuruspanqa imaynam killanwan onqochkaq hinam ama asyukuwanqachu iskay semanapuni, yawarninmantam chuyanchakunqa soqta chunka soqtayyoq punchaw mastaraq.

⁶—Chuyanchakunan punchawkuna cumplikuruptinmi qari wawa kaptin otaq warmi wawa kaptinpas, chay wachakusqanmanta chay warmi apamunqa asuykamuwananku karpapa punkunman huk watayyoq malta carnerota, chay carneroqa kanqa lliwta kañapuwanankupaqmi. Apamuwanqataqmi huk mallqo palomatawan huk qoqñutapas. Chay ofrendaqa kanqa huchankuna pampachasqa kananpaqmi. Chaykunatam entreganqa sacerdoteman ⁷hinaptinmi sacerdoteñataq ñoqa Tayta Diosman presentawanqa chay warmipa huchankunata pampachanapaq chaynapim chay warmiqa yawarninmanta chuyanchasqa kanqa. Chaykunamá yachachikuykiykuna qaritapas otaq warmitapas wachakuqkunapaqqa.

⁸—Ichaqa malta carnerota apamunanpaq chay warmipa qollqen mana kaptinqa apamuwanqa iskay qoqñukunatam otaq iskay mallqo palomakunatam. Hukninmi kanqa lliw kañanankupaq hukninñataqmi kanqa hucharayku ofrendapaq.

Chaykunataqa sacerdotem presentawanqa chay warmipa huchankunata pampachanaypaq, chayraqmi payqa asuykamuwanman.

Lepra onqoymanta

13 ¹Tayta Diosmi Moiestawan Aaronta kaynata nirqa:

²—Huk kaqnin runapa cuerponpi punkiy otaq roncha rikuriruptinqa otaq ima yuraq manchapas rikuriruptinqa otaq lepraman rikchakuq ima llagapas rikuriruptinqa pusamunkichik sacerdote Aaronmanmi. Manaña pay kawsaptinqa pusamunkichik paypa miraynin huk kaqnin sacerdotemanmi. ³Chay sacerdotem qawanqa onqoqpa cuerponpi llagata. Sichum chay llagapi kaq pelo yuraqman tikrakuruptinqa hinaspa chay llagapas ukuneqman yaykuruptinqa chayqa lepra onqoyi. Chayta sacerdotem reqsiykuspanmi chay onqoqta ninqa ñoqaman amaña asuykamuwanpaq.

⁴—Sichu chay onqoqpa cuerponpi mancha yuraq kaptinqa hinaspa manataq ukuneqman yaykuruptinqa hinaspa pelopas yuraqman mana tikrakuruptinqa sacerdotem chay onqoqta wichqarunqa qanchis punchawpaq. ⁵Chay qanchis punchawmantam huktawan sacerdotem qawanqa chay onqoqpa aychanta, sichum chay llaga hinalla kaptinqa hinaspa manataq miraruptinqa sacerdotem yapatawan chay onqoqta wichqanqa hina qanchis punchawtawanraq. ⁶Chay qanchis punchawmantam huktawan qawanqa, sichum chay llaga onqoqpa aychanmanta yuraq allqa kayninmanta menosyaspan mana wiñaptinqa chay onqoqta sacerdotem ninqa: “Diosmanqa asuykuwaqñam” nispan. Chay onqoyninqa ronchallam. Chaynaqa chay onqoqma pachanta taqsakuspan asuykuwanmanña.

⁷—Ichaqa chay onqoq qawarachikuspan sanopaña chaskisqa kaptinpas aychanpi chay roncha wiñayta qallaykuptinqa sacerdotemanmi kutirinqa qawachikunanpaq. ⁸Chay sacerdote chay onqoqpa cuerponpi llagakunata qawaspa mirarusqanta tariruspaqa chay onqoqta ninqa ñoqaman amaña asuykuwananpaq. Payqariki onqochkan lepra onqoywanmi.

⁹—Huk kaqnin runapa cuerponpi lepra onqoy llaga rikuriruptinqa chay runatam pusamunkichik sacerdoteman. ¹⁰Sacerdotemá qawanqa chay runapa onqoynin, sichum chay cuerponpi punkiy yuraq kaptinqa hinaspa chaypi pelopas yuraqman tikrakuruptinqa hinaspa kawsaq aychapas llagapi sutilla rikuriptinqa ¹¹chay runapa onqoyninqa sasa sanoyaq lepra onqoyi. Chay onqoqtaqa amañam wichqanqapaschu, ñam yachakunña lepra onqoy kasqanta.

¹²—Sichum onqoqpa chaki puntanmanta uma puntankama sacerdotepa maymi qawanankama chay onqoy apurawman miraruptinqa, ¹³sacerdotem chayta qawanqa. Chay onqoy lliw cuerponpa taparuptinqa sacerdotem ninqa chay runaqa asuykuwananpaña. Chay onqoyqariki tikrakurun yuraqmanmi chaymi onqoqpas asuykuwanmanña. ¹⁴Ichaqa chay runapa ronchankunapi kawsaq aycha rikuriruptinqa amam asuykamuwanqachu. ¹⁵Sacerdotemá qawanqa chay ronchakunapi kawsaq aychata hinaspa chay onqoqta ninqa amaña asuykuwananpaq, chay kawsaq aychaqariki lepra onqoyi, chaynaqa amañam asuykamuwanqachu.

¹⁶—Sichu chay kawsaq aycha tikrakurunqa yuraqman hinaptinqa chay onqoqmi sacerdoteman hamunqa ¹⁷qawachikunanpaq, sichu chay llaga tikrakurunqa yuraqman hinaptinqa sacerdotem chay onqoqta ninqa asuykuwananpaña, payqariki manam kachkan lepra onqoywanñachu.

¹⁸—Huk kaqnin runapa cuerponpi chupu rikuriruspan sanoyaruptinqa ¹⁹hinaspa chaypi yuraq punkisqa quedaruptinqa otaq pukayasqa yuraq mancha quedaruptinqa

sacerdotewanmi qawachikunqa. ²⁰Sacerdote qawaspan chay chupupa kasqan ukuneqña kaptinqa hinaspa pelopas yuraqman tikrakuruptinqa chay onqoqtam rimapayanqa amaña ñoqaman asyukuwananpaq. Chay chupupi rikuriqqa lepra onqoymi. ²¹Ichaqa chay chupupa kasqanpi pelopas mana yuraq kaptinqa hinaspa ukuneqman manataq yaykuptinqa chaynapi menosyaytaña qallaykuptinqa chay onqoqtam sacerdote wichqarunqa qanchis punchawpaq. ²²Aswanqa chay onqoqpa cuerponpi chayna chupukuna miraruptinqa sacerdotem ninqa chay runaqa ñoqaman amaña asyukuwananpaq. Chayqariki lepra onqoymi. ²³Ichaqa chay yuraq mancha hinalla kaspan mana wiñaptinqa chay chupuqa ñam sirakurunña, chaynaqa sacerdotem chay runata ninqa asyukuwananpaqña.

²⁴—Ninawan huk runa pusllurachikuptin chay kawsaq aychan pusllusqapi pukayasqa yuraq mancha otaq yuraq mancha rikuriruptinqa ²⁵sacerdotem qawanqa. Sichu chay manchapi kaq pelo yuraqman tikrakuruptinqa hinaspa chay mancha ukuneqman yaykuruptinqa lepra onqoymi hatarirun chay pusllusqapi. Chaynaqa sacerdotem chay onqoqta ninqa ñoqaman amaña asyukuwananpaq, chay llagapiqariki rikurirun lepra onqoymi. ²⁶Sichu chay manchata sacerdotem qawaspan mana tarinqachu ima yuraq pelotapas hinaspa chay manchaya mana ukuneqman yaykuspa aswan menosyaptinqa chay onqoqtam sacerdote wichqarunqa qanchis punchawpaq. ²⁷Chay qanchis kaq punchawpiñataqmi sacerdote huktawan qawanqa chay onqoqta. Sichu chay mancha miraruptinqa chay onqoqtam ninqa amaña asyukuwananpaq, chay llagapiqariki rikurirun lepra onqoymi. ²⁸Ichaqa chay mancha mana wiñaspan menosyaptinqa kañakurusqanpa punkiyllanmi. Chaynaqa sacerdotem chay onqoqta ninqa asyukuwananpaqña. Chayqariki kañakurusqanpa sirakusqallanmi.

²⁹—Huk qaripa umanpi otaq huk warmipa umanpi llaga rikuriruptinqa otaq kaki-chunpipas llaga rikuriruptinqa ³⁰sacerdotem qawanqa. Sichu chay llaga ukuneqman yaykuruptinqa hinaspa chaypi tarikuq pelopas qelluyaspa asllayaptinqa, chay onqoqtam sacerdote ninqa ñoqamanqa amaña asyukuwananpaq. Chay runataqa hapirun sarnapakuyimi, chayqariki umanpi otaq kakichunpi rikurirup lepra onqoymi. ³¹Sichum sacerdote qawanqa chay sarnapakuyta hinaspa manataq tarinqachu chay llagaqa ukuneqman yaykurusqanta hinaspa manataq tarinqachu ima yana pelotapas hinaptinqa chay onqoqtam wichqarunqa qanchis punchawpaq. ³²Chay qanchis kaq punchawpiñataqmi sacerdote qawanqa chay llagata, sichum chay sarnapakuy mana miraruptinqa hinaspa ukuneqman mana yaykuruptinqa hinaspa pelopas mana qelluyaptinqa, ³³chay onqoqtam sacerdote kamachinqa chukchanta kachiy-kachiyta rutuchikunanpaq, ichaqa amam rutuchikunqachu chay sarnapakuy llagapa kasqantaqa, sacerdotem chay onqoqta wichqarunqa qanchis punchaw mastaraq. ³⁴Chay qanchis kaq punchawpiñataqmi sacerdote qawanqa chay llagata, sichum chay sarnapakuy mana wiñaruptinqa hinaspa manataq ukuneqman yaykuruptinqa chay onqoqtam sacerdote ninqa asyukuwananpaqña. Chay runaqa pachanta taqsakuspa asyukamuwanmanña. ³⁵Ichaqa chay sarnapakuy cheqaptapuni miraruptinqa, sanopaqña avisasqa kachkaptinpas ³⁶sacerdotem huktawan qawanqa chay onqoqta. Sichu chay sarnapakuy miraruptinqa amañam maskanqachu qellu pelotapas. Chay runaqa manam ñoqamanqa asyukuwanmanñachu. ³⁷Ichaqa chay sarnapakuy sayarusqanpaq sacerdoteman rikchakapuptinqa hinaspataq yana pelopas wiñaruptinqa, chay runaqa sanoyarunñam sarnapakuyman, payqa ñam asyukuwanmanña. Chaynaqa sacerdotemá chay runata ninqa asyukamuwananpaqña.

³⁸—Qaripapas otaq warmipapas aycha qaranpi yuraq manchakuna rikuriruptinqa ³⁹sacerdotem qawanqa paykunapi mancha rikuriruptinqa. Sichum tarirunqa oqeyariq manchakunata hinaptinqa chayqa suchillam. Chay runaqa asyukuwanmanñam.

⁴⁰—Huk qaripa chukchankuna wichiruptin qalakuruptinpa payqa kachkan paqla umallam. Payqa asuykamuwanmanmi. ⁴¹Urkun lawmanta pelon wichiruptin qalakuruptinpas payqa kachkan paqla urkullam. Payqa asuykamuwanmanmi. ⁴²Ichaqa umanpa qepa lawnin paqlayasqanpi otaq urkun paqlayasqanpi pukayasqa yuraq llaga rikuriruptinpa chaypiqa hatarichkan lepra onqoymi. ⁴³Chaytaqa qawanqa sacerdotem. Sichu chay paqlayasqa lawkunapi punkisqa llaga pukayasqa yuraq kaptinpa hinaspa lepra onqoyman rikchakuptinpa ⁴⁴chay runaqa onqochkan lepra onqoywanmi, chaynaqa amam asuykuwanqachu. Sacerdotemá ninqa ama asuykuwananpaq, chaynataqa ninqa umanpi llagayoq kasqanraykum.

⁴⁵—Pipas lepra onqoyniyoq runaqa purinqa llikipakusqa pachayoqmi chaynataq tampa umam. Payqa siminta pañuelowan tapakuykuspanmi qayakunqa: “iLeprawanmi onqochkani! iLeprawanmi onqochkani!” nispa. ⁴⁶Chayna runaqa llagan chinkanankamam mana asuykuwanmanchu. Chayna runaqa sapallanmi *yachanqa campamentomanta hawapi.

Qoqarasqamanta yachachikuykuna

⁴⁷—Sichu millwamanta pachapi otaq linomanta pachapi qoqarasqa mancha rikuriruptinpa ⁴⁸chaynataq linomanta otaq millwamanta awasqapi otaq tejesqapi qoqarasqa mancha rikuriruptinpa chaynataq qarapi otaq qaramanta rurasqapi ⁴⁹verdeyasqa otaq pukayasqa manchakuna rikuriruptinpa chay qoqarasqa manchaqa miraruq qoqaray onqoymi. Chaykunataqa sacerdotemanmá qawachinqaku. ⁵⁰Hinaptinmi sacerdote qawanqa chay manchata hinaspa imapas chay manchayoq kaqta wichqanqa qanchis punchawpaq. ⁵¹Chay qanchis kaq punchawpiñataqmi sacerdote qawanqa chay manchata, sichum chay mancha mirarunqa pachapi otaq awasqapi otaq tejesqapi otaq qarapi otaq qaramanta imapas rurasqapi hinaptinpa chay manchaqa miraruq qoqaray onqoymi, imapas chayna kaqkunaqa mana servikuqñam kanqa. ⁵²Chaynaqa imapas chayna qoqarasqa manchayoq kaptinpa rupanankama kañasqam kanqa, chayqariki miraruq qoqaray onqoymi. ⁵³Ichaqa sacerdote qawaspa chay manchata imapipas mana mirarusqanta tariruspaqa ⁵⁴kamachinqam chay manchayoq kaqta taqsanankupaq hinaspa sacerdote wichqarunqa huk qanchis punchawpaqraq. ⁵⁵Imapas chay manchayoq kaqta taqsaruptinkum sacerdote qawanqa. Sichum chay mancha hina kaqla kaspera mana mayakuptinpas chayqa miraruq qoqaray onqoymi hinaptinpa kañasqam kanqa, chayqariki imapas qoqarachiqmi hawanpi kaspera otaq ukunpi kaspapas. ⁵⁶Chay manchata sacerdote qawaptin chay taqsasqankupi mancha menosyaruptinpa chay manchasqa partetam llikirunqaku pachamanta kaptin, qara kaptin, awasqa kaptin otaq tejesqa kaptinpas. ⁵⁷Ichaqa huktawan chay mancha rikuriruspan pachapi otaq awasqapi otaq tejesqapi otaq imapas qaramanta kaqpi miraptinpa chaytaqa kañanqakupunim. ⁵⁸Ichaqa chay pachata otaq awasqata otaq tejesqata otaq imapas qaramanta kaqta taqsaruptinku chay mancha chinkaruptinpa huktawan taqsaruptinkum chaykunaqa servikunqaña.

⁵⁹Kaykunatamá yachachikichik qoqarasqa onqoymanta millwamanta pachapi kaptinpas otaq linomanta pachapi kaptinpas otaq awasqapi kaptinpas otaq ima qarapi kaptinpas. Chaynapim yachankichik mayqenmi servikuq kasqantapas otaq mana servikuq kasqantapas.

Leprawan onqoqkunaqa imaynatam Diosman asuykunankumanta

14 ¹Tayta Diosmi Moiesta nirqa kaynata:

²—Lepra onqoywan kaq runa imaynam asuykuwananmantam kaykunata yachachikichik: Onqoqmi sacerdoteman pusasqa kanqa ³hinaptinmi sacerdoteñaataq campamentomanta hawaman lloqsispan chaypi qawanqa, sichu chay onqoqpa lepra onqoyinmi sanoyaruptinqa ⁴sacerdotem chay onqoqta kamachinqa iskay kawsachkaq mikuna urpitu-chakunata apamunanpaq, chaykunaqa kanqa ñoqaman asuykuwananpaq ofrendam, apamuwanqataqmi cedromanta kaspitapas, puka qaytutapas hinaspa hisopo sutiyoq plantatapas. ⁵Sacerdotem kamachinqa chayraq wisimusqa yakuyoq allpa mankapa hawanpi huknin urpituchata wañuchinankupaq, ⁶hapiykunqataqmi huknin kawsaq urpituchatapas, cedro kaspitapas, puka qaytutapas chaynataq hisopo plantatapas. Chaykunatam challpunga chayraq wisimusqa yaku hawanpi wañuchisqa urpituchapa yawarninman. ⁷Chay yawarni-yoq yakuwanmi challanqa qanchis kutikama lepra onqoywan kaq runata chaynapim payqa asuykuwanqaña. Chay kawsaq urpituchatañaataqmi kachaykunata pawakunanpaq.

⁸—Pipas ñoqaman asuykuwananpaq alistakuqqa pachankunatam taqsakunqa hinaspam chukchantapas kachiy-kachiyta rutuchikunqa, kikinpas bañakunqam asuykuwanan-paq hinaspañam yaykunqa campamentoman. Ichaqa qanchis punchawpunim amaraq yaykunqachu kikinpa karpanmanqa. ⁹Chay qanchis punchaw pasaruptinmi huktawan kachiy-kachiyta chukchanta rutuchikunqa, rutuchikunqataqmi barbantapas, cejasninkuna-tapas chaynataq lliw pelonkunatapas. Pachankunata taqsakuspam kikinpas bañakunqataq chaynapim ñoqamanqa asuykuwanmanña. ¹⁰Pusaq kaq punchawmanñaataqmi pusamu-wanqa iskay sano malta carnerokunata, pusamuwanqataqmi huk watayoq sano ovejatapas. Apamuwanqataqmi aceitewan chapusqa soqta kilo parten fino harinatapas, chayqariki kawsaykunamanta ofrendam, apamuwanqataqmi cuarto litro masnin aceitetas. ¹¹Chay-mantam asuykuwananpaq karpapa pationman presentawaqniy sacerdote pusamunqa chay asuykuwananpaq preparakuq runata, paypa imankunatapas churanqa ñoqapa qayllayman-mi. ¹²Huknin malta carnerota hapiykuspanmi kuyuchispa ofrecewanqa cuarto litro masnin aceitewan, chayqariki ñoqa Tayta Diosman presentawananku culparayku ofrendam.

¹³Chay malta carnerotaq sacerdote wañuchinqa wañuchinankupaq sapaqchasqa lugarpi, chaypiqariki wañuchinku hucharayku ofrendatawan lliw kañapuwanananku ofrendatam. Culparayku presentawasqanku ofrendaqa kanqa sacerdotepaqmi imaynam hucharayku ofrenda hina, chayqariki ñoqallapaqña sapaqchasqam.

¹⁴—Chaymantam culparayku ofrecewasqanku carneropa yawarninta sacerdote chas-kiykuspan llusinqa ñoqaman asuykuwananpaq preparakuq runata. Llusinqaqa chay runapa *alleq rinrinpa ura patachantam, llusinqataqmi alleq makinpa maman dedon-tawan alleq chakinpa maman dedontapas. ¹⁵Chaymantam sacerdoteqa aceiteta asllata tallikuykunqa ichoq makinpa plantanman ¹⁶hinaspam alleq dedonta challpuykunqa *ichoq makinpi kaq aceiteman hinaspam hina chay alleq dedollanwantaq qanchis kutikama aceiteta challanqa ñoqa Tayta Diospa ñawpaqniypi. ¹⁷Makinpi puchuq aceitewanñaataqmi sacerdote llusinqa ñoqaman asuykuwananpaq preparakuq runata, llusinqaqa alleq rinrinpa ura patachantam, llusinqataqmi alleq makinpa maman dedon-tawan alleq chakinpa maman dedontapas. Chaynatamá llusinqa culparayku yawarwan llusisqanpa hawanman. ¹⁸Chay puchuq aceitewanñaataqmi sacerdote tallinqa ñoqaman asuykuwananpaq preparakuq runapa umanman. Chaynata sacerdote ruraruptinmi ñoqa pampachasaq chay runapa huchankunata. ¹⁹Chaymantañaataqmi sacerdote pre-

sentawanqa hucharayku ofrendata. Chaynataqa ruranqa ñoqaman asuykuwananpaq preparakuq runa chaskisqaña kananpaqmi. Chaymantañam sacerdote kañapuwanqa lliw kañana animalta. ²⁰Chay lliw kañana animaltaqa presentawanqa altarpa hawanpim kawsaykunamanta ofrendatawan kuskata. Chaynata sacerdote ruraptinmá ñoqa pampachasaq chay runapa huchankunata. Chay runaqa asuykuwanmanñam.

²¹—Ichaqa chay onqoq runa wakcha kasqanrayku paypa qollqen mana haypaptinqa pusuwanqa huk malta carnerotam culparayku presentawanpaq, chayqariki huchakuna pampachasaq kananpaq presentawan ofrendam, chaytawan kuskatam ofrecewanqataq aceitewan chapusqa iskay kilo masnin fino harinatapas. Chayqariki kawsaykunamanta ofrendam. Presentawanqataqmi cuarto litro masnin aceitetas. ²²Chaymantam atisqanman hina presentawanqa iskay qoqñuta otaq iskay mallqo palomakunata. Hukninmi kanqa hucharayku ofrendapaq, hukninñataqmi kanqa lliwta kañapuwananpaq. ²³Pusaq kaq punchawpiñataqmi tukuy chaykunata apamunqa asuykuwananku karpapa punkunman. Chaypim ñoqa Tayta Diospa qayllaypi sacerdoteman entreganqa. ²⁴Sacerdotem presentawanqa culparayku carnero ofrendata, presentawanqataqmi cuarto litro masnin aceitetas. Chayqariki ñoqa Tayta Diosman kuyuchispa presentawasqanku ofrendam. ²⁵Chaynaqa sacerdotemá wañuchinqa chay culparayku malta carnero ofrendata hinaspam yawarninta chaskiykuspan llusinqa chay ñoqaman asuykuwananpaq preparakuq runata, llusinqaqa chay runapa *alleq rinrinpa ura patachantam, llusinqataqmi alleq makinpa maman dedontawan alleq chakinpa maman dedontapas. ²⁶Chaymantam sacerdote aceiteta asllata talliykunqa *ichoq makinpa plantanman. ²⁷Hinaspam alleq dedonta ichoq makinpi aceiteman challpuykuspan qanchis kutikama challanqa ñoqa Tayta Diospa ñawpaqniypi. ²⁸Sacerdoteqa makinpi kaq aceitewapas llusinqataqmi ñoqaman asuykuwananpaq preparakuq runata, llusinqaqa alleq rinrinpa ura patachantam, llusinqataqmi alleq makinpa maman dedontawan alleq chakinpa maman dedontapas. Chaynataqa llusinqa culparayku yawarwan llusisqanpa hawanmanmi. ²⁹Makinpi kaq chay puchuq aceitewañataqmi sacerdote tallinqa ñoqaman asuykuwananpaq preparakuq runapa umanman. Chaynapim ñoqa Tayta Dios pampachasaq chay runapa huchankunata. ³⁰Chaymantam ofrecewaqniypa atisqanman hina sacerdote ofrecewanqa huknin qoqñuta otaq huknin mallqo palomata. ³¹Chaykunapa hukninmi kanqa hucharayku ofrenda, hukninñataqmi kanqa lliwta kañapuwanankupaq. Chaywan kuskatataqmi ñoqa Tayta Dios pampachasaq asuykuwananpaq preparakuq runapa huchankunata.

³²Kaykunam chay yachachikuykuna lepra onqoywan kasqanmanta preparakuq mana ancha qollqeyoq runapaq.

Qoqaraykuna limpianankumanta

³³Moisestawan Aarontam Tayta Dios kaynata nirqa:

³⁴—Dueño chakunaykichikpaq qonay Canaan allpapiña kachkaptikichik, chay allpapi huk kaqnin wasipa perqanta qoqararachiypaq ³⁵chay wasiyoqmi sacerdoteman rispan sinqota: “Qoqarachkaq hinam wasiypi rikurirun” nispa.

³⁶Hinaptinmi sacerdote manaraq wasiman yaykuchkaspan kamachinqa chay wasimanta tukuy imakunatapas horqonankupaq chaynapi chay wasipi tukuy ima kaqkunapas mana millarikuypaq kananpaq, chaymantañam sacerdote yaykunqa qawaykuq.

³⁷—Sichu chay qawasqan wasipa perqankunapi rikurunqa yaykuchkaq hinarraq verde otaq puka qoqaraykunata ³⁸hinaptinqa sacerdotem wasimanta lloqsiruspan wichqarachinqa qanchis punchaw pasanankama. ³⁹Qanchis kaq punchawpiñataqmi kaqla kutispan

sumaqta qawanqa. Sichu chay qoqaraykuna mirarunqa wasipa perqankunapi ⁴⁰hinaptinga sacerdotem wasipa perqanmanta horqochinqa chay qoqaraypa kasqan rumikunata hinaspan wischuchinqa llaqtamanta hawapi wanupataman. ⁴¹Chaymantam sumaqta raspanchinqa wasipa ukunpi llapallan perqakunata hinaspan chay allpataqa wischuchinqa llaqtamanta hawapi wanupatam. ⁴²Hinaspan huk rumikunataña churachinqa wischuchisqan rumikunapa rantinpi, mosoqmantañam perqakunatapas mituwana laqapachinqa.

⁴³—Sichu ruminkunatapas wischuchichkaptin chaynataq perqakunatapas raspachispa musoqmanta mituwana laqachichkaptin chay wasipi kaqllamanta qoqaray rikurirup-tinqa ⁴⁴yapatawanmi sacerdote yaykuspan sumaqta qawanqa. Sichu mirarunqa wasipi chay qoqaray hinaptinga chayqa miraruq qoqaray onqoymi, chay wasiqa millarikuy-paq wasiñam kanqa. ⁴⁵Chaynaqa tuñichinqakum chay wasitaqa hinaspan ruminkunatapas qerunkunatapas, allpantapas wischuchinqa llaqtamanta hawapi wanupataman. ⁴⁶Chay wasiman wichqasqa kachkaptin pipas yaykuqqa manam asyukuwanmanchu tutaykuqkama. ⁴⁷Pipas chay wasipi puñuqqa otaq mikuqqa pachantam taqsanqa.

⁴⁸—Yapamanta sacerdote chay wasiman yaykuykuspanmi sumaqta qawanqa. Sichu mosoqmanta laqapasqanku perqakunapi manaña chay qoqaray miraruptinqa chinkarusqanraykum sacerdote ninqa chay wasiqa manaña millakuy-paq kasqanta. ⁴⁹Wasiqa limpiña kananpaqmi apamunqa iskay urpituchakunata, cedro kaspita, puka qaytuta chaynataq hisopo plantachatapas. ⁵⁰Hinaspan huknin urpituchata wañurachinqa chayraq wisimusqa yakuyoq allpa mankapa hawanpi. ⁵¹Chaymantam hapiykunqa cedro kaspita, hisopo plantata, puka qaytuta chaynataq kawsachkaq urpituchatapas. Chaykunatam challpunqa wañuchisqan urpituchapa yawarninman hinaspa chayraq wisimusqa yakuman. Hinaspan challanqa qanchis kutikama chay wasita. ⁵²Chaynata ruraspanmi qoqaraypa rikurisqan wasita limpiyanqa urpituchapa yawarninwan, chayraq wisimusqa yakuwan, kawsachkaq urpituchawan, cedro kaspawan, hisopo plantachawan hinaspa puka qaytuwan. ⁵³Chaymantam kawsachkaq urpituchata kachaykunqa pawakunan-paq. Chaynatam ruranqa chay wasiqa manaña millakuy-paq kananpaq.

⁵⁴Chaykunam yachachiwanchik lepra onqoymanta, sarna onqoymanta, ⁵⁵pachapi qoqaraymanta, wasipa perqanpi qoqaraymanta, ⁵⁶aycha qarapi rikurirup punkiykunamanta, chupukunamanta chaynataq aycha qarapi mancha rikuriqkunamantapas. ⁵⁷Chaykunataq yachachiwanchik lepra onqoymantawan qoqaray onqoymantam chaynapi millakuy-paq kaqkunatapas otaq mana millakuy-paq kaqkunatapas reqsinapaq.

Qarikunapi millakuy-paq kaqkunamanta

15 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiestawan Aaronta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Pi qaripas qeya ispaywan kaspaqa manam asyukuwanmanchu. ³Chay onqoywan kasqanraykum ispakuyta atiptin otaq ispakuyta mana atiptinpas chay runaqa millakuy-paqña kanqa, chay runaqa manam asyukuwanmanchu.

⁴—Qeya ispaywan onqoq runapa puñusqan camaqa llapallanmi millarikuy-paq kanqa. Maypim tiyasqankunapas millarikuy-paqmi kanqa.

⁵—Chay onqoqpa camanta tupaykuqpas pachankunata taqsakuspanmi bañakunqa, payqa tutaykuqkamam mana asyukuwanmanchu.

⁶—Qeya ispaywan kaqpa tiyasqanpi tiyaykuqpas pachankunata taqsakuspanmi bañakunqa, payqa tutaykuqkamam mana asyukuwanmanchu.

⁷—Qeya ispaywan kaq runata pipas hapikuspanqa pachanta taqsakuspanmi ya-kuwan bañakunqa. Payqa tutaykuqkamam mana asyukuwanmanchu.

⁸—Sichu qeya ispaywan kaq runa asuykamuwananpaq hina kaq runaman toqaykuptinqa chay toqaykachikuq runam kikinpa pachankunata taqsanqa hinas-pam bañakunqa, payqa tutaykuqkamam mana asyukuwanmanchu.

⁹—Qeya ispaywan kaq runapa sillakusqan tiyananpas millarikuypaqmi kanqa.

¹⁰—Qeya ispaywan kaqpa tiyasqanta pipas tupaykuqqa tutaykuqkamam mana asyukuwanmanchu.

—Onqoqpa tiyasqankunata apaqpas pachankunata taqsakuspanmi bañakunqa, payqa tutaykuqkamam mana asyukuwanmanchu.

¹¹—Qeya ispaywan kaq runa pitapas tupaykunqa makinta mana maylla-kuchkaspan hinaptinqa chay llapchaykachikuq runam pachankunata taqsanqa hinas-pam bañakunqa. Payqa tutaykuqkamam mana asyukuwanmanchu.

¹²—Qeya ispaywan kaqpa hapisqan allpa mankataqa pakirunkichikmi, kullu-manta kaqkunatañataqmi mayllarunkichik.

¹³—Pipas qeya ispaywan kachkaspan sanoyaruq runaqa qanchis punchawtaraqmi suyanan chuyanchakunanpaq, chaymantañam pachankunata taqsaspan kallpaq yakupi bañakunqa, chaynata ruraruspanqa asuykamuwanmanñam. ¹⁴Pusaq kaq punchaw-ninmanmi apamunqa iskay qoqñukunata otaq iskay mallqo palomakunata hinas-pam hamunqa ñoqa Tayta Diospa qayllayman, apamuwanqaga asuykamuwananku karpapa punkunmanmi hinas-pam qoykunqa sacerdoteman. ¹⁵Sacerdotem presentawanqa huknin-ta huchamanta ofrendata hina, huknintañataq lliw kañanapaq ofrendata hina, chaynata ruraptinmi ñoqa Tayta Dios pampachasaq chay runata qeya ispaywan kasqanmanta.

¹⁶—Runa puñuchkaptin qari kayninmanta kikiñanmanta imapas lloqsiptinqa bañakuspanmi tutaykuqkama mana asyukuwanmanchu.

¹⁷—Pachakunamanpas otaq ima qaramanpas chay runamanta lloqsiq sutuy-kuptinqa chaykunaqa taqsasqam kanqa, chay pachaqa otaq chay qarakunaqa manañam servikunqachu tutaykuqkama.

¹⁸—Sichu warmiwan qari puñuruspaqa, chay qarimanta lloqsisqanraykum iskayninku bañakunqaku hinas-pam tutaykuqkama mana asyukuwanmankuchu.

Warmikunapi rikuriq millakuypaq kaqkunamanta

¹⁹—Pi warmipas yawarpakuywan onqospanqa qanchis punchawmi ama asyukuwanqachu.

—Payta tupaykuq runapas tutaykuqkamam ama asyukuwanqachu.

²⁰—Yawarpakuywan kaqpa waqtapasqanpi kaqkunaqa millarikuypaqmi kanqa. Millarikuypaqtaqmi kanqa imapi tiyasqanpas.

²¹—Pipas paypa waqtapaykusqan tupaykuqqa pachankunatam taqsanqa hinas-pam kikinpas bañakuspantaq tutaykuqkama mana asyukuwanmanchu.

²²—Pipas chay warmipa tiyasqan tupaykuqqa pachankunata taqsakuspanmi ba-ñakunqa hinas-pam tutaykuqkama ama asyukuwanqachu. ²³Chay warmipa camanta otaq tiyasqankunata pipas llachpaykuqqa tutaykuqkamam ama asyukuwanqachu.

²⁴—Pi qaripas warmiwan puñuchkaptin chay warmi yawarpakuyta qallaykuptin-qa chay qaripas chay warmi hinam qanchis punchawpuni ama asyukuwanqachu.

²⁵—Sichu warmipa yawarnin hamunqa killanwan mana onqonan tiempopi otaq killanwan onqonan punchawkuna tukuruchkaptinpas hinallaraq yawarnin hamuptinqa amam asuykuwanqachu, payqa kanqa killanwan onqosqanpi hinam.

²⁶—Chaynataqmi imapim waqtapasqankunapas millarikuyapaqtaq kanqa, chaynaqa kanqa killanwan kaspa waqtapasqanpi hinam, chaynataqmi tiyasqankunapas millarikuyapaqtaq kanqa killanwan kaspa tiyasqanpi hina.

²⁷—Pipas chaykunata tupaykuqqa amam asuykuwanqachu, pachantapas taqsakuspanmi bañakunqa hinas pam tutaykuqkama ama asuykuwanqachu.

²⁸—Yawarpakuyninmanta sanoyaruspanñataqmi qanchis punchawta suyanqa, chaymantañam payqa asuykuwanman. ²⁹Pusaq kaq punchawpiñataqmi sacerdoteman apamunqa iskay qoqñukunata otaq iskay mallqo palomakunata, apamunqaca asuykamuwananku karpapa punkunmanmi. ³⁰Sacerdotem hukninta presentawanqa hucharayku ofrendapaq, huknintañataqmi presentawanqa lliw kañana ofrendapaq. Ñoqa Tayta Diospa qayllaypi chaynata sacerdote ruraptinmi chay warmi chuyanchasqa kanqa yawarpakuyninmanta. ³¹Chaynatam Israelpa mirayninkunataqa chuyanchankichik tukuy millakuyapaq kaqninkunamanta, chaynataqa rurankichik paykunapa chawpinpi *yachanay karpata millakuyapaqta ama ruraranankupaqmi hinas papas ama wañurunankupaqmi.

³²Chaykunamá chay yachachikuykuna pi qaripas qeya ispaywan onqoptinqa otaq puñuchkaptin qari kayninmanta imapas kikiñanmanta lloqsiptinqa. Chayna kaqkunaqa manam asuykuwanmanchu. ³³Chaykunamá yachachikuykuna killanwan kaq warmikunapaqpas. Hina chay yachachikuykunallam kanqa qaripaqqas hinaspa warmipaqqas paykunata chaykuna pasaptinqa chaynataq killanwan kaq warmiwan puñuq runapaqqas.

Huchakuna pampachana punchawmanta

16 ¹Aaronpa iskaynin churinkunam Tayta Diosman asuykuspanku wañururaku. Chaypa qepallantam ²Moisesta Tayta Dios nirqa:

—Wawqeki Aarontayá niy karpapi cuarto rakinaq telapa qepanmanqa otaq baulpa tapanpa ñawpaqninmanqa ama sapa kutilla yaykunarpaq chaynapi ama wañurunarpaq. Ñoqaqa sutillatam rikurisaq baulpa tapanpa hawan puyupi. ³Aaronqa yaykuspaqa-yaykunqa “chuyay-chuyay” lugarmanta malta toropa yawarninta hucharayku ofrendapaq apaykuspallam, apaykunqataqmi lliw kañana ofrendapaq kaq carneropa yawarnintapas. ⁴Payqa yaykunarpaqmi hinakunqa sapaqchasqa linomanta camisonwan hinaspa linomanta calzoncillowan hinaspa weqawninta watakunqa linomanta chumpiwan, umantapas wankikunqataqmi linomanta uma wankinawan. Chay pachakunqa ñoqallapaqña sapaqchasqam, chaynaqa chaykunawan manaraq pachakuchkaspaq sumaqta bañakunqa.

⁵—Israelpa mirayninkunapa rantinpiñataqmi Aaron apamunqa iskay chivatokunata huchamanta ofrendapaq, apamunqataqmi huk carnerotapas lliw kañana ofrendapaq. ⁶Malta torotam Aaron ofreowanqa kikinpa huchanmantawan ayllunpa huchankunamanta chaynapi huchankumanta pampachanaypaq. ⁷Chaymantam chay iskaynin chivatokunata ñoqa Tayta Diosman presentawanqa asuykuwananku karpapa punkunpi. ⁸Hinaspa Aaronqa sorteanqa iskaynin chivatokunata. Huknintam akllanqa ñoqa Tayta Diospaq, huknintañataqmi akllanqa Azazelpaq. ⁹Chaypim Aaron wañuchipuwanaqa suerteaspa akllapuwanaq chivatota, chaytaqa presentawanqa huchanmanta ofrendapaqmi. ¹⁰Azazelpaq suerteaspa akllasqan chivatotañataqmi kawsachkaqllata ñoqa Tayta Diospa qayllayman churanqa huchakuna pampachanaypaq hinaspa Azazelpaq chunniqman kachaykunqa.

¹¹—Malta torotam Aaron ofrecewanqa kikinpa huchanmantawan ayllunpa huchankunamanta chaynapi huchankumanta pampachanaypaq, chaynaqa chay malta torotamá wañuchinqa huchankunamanta ofrenda kasqanrayku. ¹²Chaymantañataqmi ñoqa Tayta Diospa qayllaypi kaq altarmanta nina sansata horqoykuspa qontichinaman churanqa hinaspam kutasqa miski asnaq iskay aptay inciensotawan apaykunqa cuar-to rakinaq telapa qepanman. ¹³Chay inciensotam sansaman hinaykunqa ñoqa Tayta Diospa qayllaypi. Chaypim inciensopa qosniynin Chunkantin Kamachikuykuna waqaychana baulpa tapanta tutayaykachinqa, chaynapim Aaronqa mana wañurunqachu. ¹⁴Hina qepanmanñataqmi malta toropa yawarninman dedonta challpuykuspan challanqa tapata intipa qespimunanan lawman qawaqta hinaspam dedonwantaq yapatawan qanchis kutikama challanqa yawarwan chay tapapa ñawpaqninpi. ¹⁵Chaymantam chivatota wañuchinqa runakunapa huchankunamanta presentawanaypaq hinaspam apaykunqa yawarninta cuarto rakinaq telapa qepanman hinaspam dedonwan challanqa tapapa hawanman chaynataq ñawpaqninman, chaynataqa ruranqa malta toropa yawarninwan rurasqanta hinam. ¹⁶Chaynatamá santuariotapa chuyanchanqa Israelpa mirayninkunapa millakuypaq kaqninkunamanta, mana kasukusqankumanta hinaspalla huchankumanta. Hina chaynallataqmi ruranqa ñoqaman asyukuwananku karpapas. Chay karpapa kachkan millakuypaq chawpinkupim.

¹⁷—“Chuyay-chuyay” lugarpi huchakuna pampachasqa kananpaq Aaron yaykuptinqa amam pipas kanqachu chay asyukuwananku karpapiqa karpamanta Aaron lloqsimunan-kama. Kikinpa huchankunata, ayllunkunapa huchankunata hinaspa huñunasqa Israel casta llapallan runakunapa huchanta pampachaptiyñam ¹⁸Aaronqa lloqsinqa ñoqa Tayta Diospa qayllaypi altarta chuyanchananpaq. Chaypaqmi apanqa malta toropatawan chivatopa yawarninta hinaspam llusinqa altarpa llapallan waqrachankunata. ¹⁹Yawarwantaqmi altarta challanqa qanchis kutikama. Chaynata ruraspanmi Israelpa mirayninkunapa millakuypaq rurasqanmanta chuyanchanqa, chaynatam ñoqapaq sapaqchanqa.

²⁰—“Chuyay-chuyay” lugarta, asyukuwananku karpata hinaspa altarta Aaron chuyanchayta tukuruspanmi pusachimunqa chay kawsachkaqraq chivatota. ²¹Hinapinmi Aaron churaykunqa makinkunata kawsachkaq chivatopa umanman hinaspam ñoqaman willawanqa Israelpa mirayninkunapa mana allinkuna rurasqankunata, mana kasukuy-ninkunata chaynataq paykunapa huchantapas. Chivatotaq pusachinqa chunniqmanmi chaypaq nombrasqa runawan. ²²Chaymi huchanku apachkaq hina chay chivato apanqa purunman paykunapa llapallan mana allin rurasqanta. ²³Chaymantam Aaron yaykunqa asyukuwananku karpaman hinaspam chaypi “Chuyay-chuyay” lugarman yaykunanpaq churakunan linomanta pachanta chustukurunqa hinaspam dejarunqa chay karpapi. ²⁴Asyukuwananku karpapi bañakuruspanmi pachakurunqa hina sacerdote pachanwanña. Lloqsispanñataqmi kikinmantawan runakunamanta lliw kañana ofrendata kañapuwanqa hinapinmi Aaronpa huchantawan runakunapa huchanta pampachasaq. ²⁵Altarpim kañanqataq hucharayku ofrenda wiratapas. ²⁶Azazelman chay chivatota pusaq runapas pachanta taqsakuspanmi bañakunqa hinaspañam campamentoman yaykunqa.

²⁷—Campamentomanta hawamanmi horqonqaku huchamanta wañuchisqa malta torotapas chaynataq chivatotapas hinaspam chaypi kañanqaku qaranta, aychanta chaynataq akantapas. Chay animalkunapa yawarninqariki santuario-man apasqam kanqa huchakuna pampachasaq kananpaq. ²⁸Chay kañaq runapas pachanta taqsakuspam bañakunqa hinaspañam campamentoman yaykunqa.

²⁹—Kaymi qamkunapaq kanqa wiña-wiñaypaq decretoy: Qanchis kaq killapa chunka punchawninpin ayunankichik hinaspam ama llamkankichikchu. Amataq-má llamkanqachu llaqtamasikichikpas nitaq qamkunawan kaq forasteropas. ³⁰Chay punchawpim ñoqa Tayta Dios tukuy huchaykichikta pampachasaq chaynapim asuykuwankichikmanña. ³¹Chay punchawqa samana punchawmi qamkunapaq kanqa. Chay punchawpim ayunankichik. Kayqa wiña-wiñaypaq decretom. ³²Taytanpa rantinpi sacerdote kananpaq aceitewan tallispa nombrasqa runaqa huchakunata pampachanaypaqmi ofrendakunata imam rurananman hina ruranqa, chaynataqa ruranqa ñoqapaq sapaqchasqa linomanta pachawan pachakuspanmi. ³³Hinaspam chuyanchanqa ñoqaman asuykuwananku karpata, “Chuyay-chuyay” lugarta chaynataq altartapas. Sacerdotekunapa huchankunata chaynataq llapallan huñunasqa runakunapa huchankunata pampachanaypaqmi payqa ofrendakunata presentawanqa.

³⁴—Kaymá qamkunapaq kanqa wiña-wiñaypaq decretoy. Watapim huk kutita kayta rurankichik Israelpa mirayninkunapa huchanta pampachanaypaq.

—Chaynatamá ruraraqaku Moisesman Tayta Diospa kamachisqanta hina.

Diospa santuarionqa chullalla kasqanmanta

17 ¹⁻²Aaronman, churinkunaman chaynataq Israelpa llapallan mirayninkunaman kamachinanpaqmi Moisesman Tayta Dios kaynata nirqa:

³—Israelpa castankunamanta sichum pipas nakanqa bueyesta otaq carnerota otaq cabrata campamento ukupi otaq hawapipas ⁴hinaspañataq ofreowanaypaq chay nakasqanta mana apamunqachu ñoqa Tayta Diospa santuarioyppa punkunman, chaytaqariki apamunan asuykuwananku karpamanmi. Mana chaynata ruraspanqa huchayoqmi kanqa yawar chaqchurusqanmanta. Chayraykum chay runaqa runamasinkunamanta chinkachisqa kanqa. ⁵Chaynapim Israelpa mirayninkunaqa ofrendankuta ñoqaman apamuwanqaku. Chakrapi nakaqkunaqa asuykamuwananku karpapa punkunpi sacerdotemanmi apamunqaku, ñoqawan allinlla kasqankumantam ofrendata presentawanqaku. ⁶Hinaptinmi sacerdote challanqa yawarta asuykuwananku karpapa punkunpi kaq altarniyppa hawanman hinaspam kañanqa chay animalpa wiranta. Chayqariki ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq ofrendam. ⁷Manañam mastaq wañuchipunkichikñachu chivato kaqla demoniokunamanqa. Chaykunata ñawpaqta adoraspam pierdekuq warmi hina huchallikurqankichik, kaymi kanqa wiña-wiñaypaq decretoy llapallan miraynikichikpaq.

⁸—Israelpa castankuna kaspapas otaq qamkunawan kuska *yachaq forastero kaspapas lliw kañanapaq ofrendata otaq wakin ofrendata presentaspaqa, ⁹presentawananku asuykuwananku karpapa punkunpim, mana chaynata ruraspaqa runamasinkunamanta chinkachisqam kanqa.

Yawartaqa ama mikunankumanta

¹⁰—Israelpa castankunamanta otaq qamkunawan *yachaq forasterokunamanta pipas yawarta mikuruqinpaq paypa contranpim kasaq hinaptinmi runamasinkunamanta chinkachisqa kanqa. ¹¹Animalpa vidanqa kachkan yawarninpin. Ñoqam kamachir-qaykichik chay yawarta altarnan apatikichik huchaykichikta pampachanaypaq. Chay yawarwan huchaykichikta pampachasqayraykum vidaykichikta librasaq.

¹²—Amam mayqannikichikpas nitaq qamkunawan *yachaq forasteropas yawartaqa mikunkichikchu. ¹³Israelpa mirayninkunamanta otaq qamkunawan yachaq forasterokunamanta pipas hapirapunqa mikuna purun animalta otaq urpitutapas

hinaspaqa yawarninta pampaman suturachispanmi allpawan taparunqa. ¹⁴Runapas otaq animalpas yawarllanwanmi kawsan. Chayraykum nikichik ima animalpa yawarnintapas ama mikunaykichikpaq. Pipas yawar mikuqqa chinkachisqam kanqa.

¹⁵—Israelpa mirayninkunamanta otaq forasterokunamanta pipas kikinmanta wañuq animalta otaq purun animalpa wañuchisqan animalta mikuruspaqa taqsanqam pachankunata hinaspam kikinpas bañakunqataq. Payqa tutaykuqkamam ama asuykuwanqachu, chaymantañam payqa asuykuwanman. ¹⁶Sichu mana taqsanqachu pachanta nitaq kikinpas bañakunqachu hinaspaqa huchanmanta culpayoqmi kanqa.

Pikunawanmi qariqa mana puñunanmanta

18 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moisesa Tayta Dios kaynata nirqa: —Ñoqam kani yupaychasqaykichik Tayta Dios.

³—Amam imatapas rurankichikchu *yachasqaykichik Egipto nacionpi runakunapa rurasqankuta hinaqa.

—Yaykuchinay Canaan nacionpi kaspaykichikpas amataqmi paykunapa rurasqanta hinaqa rurankichikchu, amataqmi kawsankichikchu paykunapa costumbrinman hinaqa.

⁴—Reglamentoykunata cumplispayá decretoykunatapas kasukuychiktaq. Chaykunaman hinayá kawsaychik. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

⁵—Chaynaqa decretoykunatawan reglamentoykunatayá kasukuychik. Chaykunata pipas cumpliqqa kawsanqam. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

⁶—Amam mayqan qaripas familianmanta kaq warmiwanqa kakunqachu. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

⁷—Mamallaykiwan kakuspaqa amam taytaykitaqa penqaymanqa churankichu. Payqariki mamaykim, amam paywanqa kakunkichu.

⁸—Warminwan kakuspaqa amam taytaykitaqa penqaymanqa churankichu.

⁹—Taytaykipa churyapakuynin otaq mamaykipa wachapakuynin panikiwanqa amam kakunkichu wasikiipi naceq kaptinpas otaq huklaw wasipi naceq kaptinpas.

¹⁰—Penqayman churakunaykipaqqa amam kakunkichu qari churikimanta warmi willkaykiwanpas nitaq warmi churikimanta warmi willkaykiwanpas.

¹¹—Taytaykipa huknin warminpa warmi wawanwanqa amam kakunkichu. Taytaykipa churinga panikim, chayraykum paywanqa ama kakunkichu.

¹²—Taytaykipa paninwanqa amam kakunkichu, payqariki taytaykipa familianmi.

¹³—Mamaykipa ñananwanqa amam kakunkichu, payqariki mamaykipa familianmi.

¹⁴—Tiallaykiwan kakuspaqa amam penqaymanqa churankichu taytaykipa wawqentaqa.

¹⁵—Llumchuynikiwanqa amam kakunkichu, payqariki churikiipa warminmi.

¹⁶—Cuñadallaykiwan kakuspaqa amam wawqekitaqa penqayman churankichu.

¹⁷—Amam wawantinwanqa kakunkichu huk warmiwanqa, amataqmi casarakunkichu qari wawanpa warmi churinwanpas nitaq warmi wawanpa warmi wawanwanpas. Tukuy chaykuna ruraqqa millakuyapaqmi familiantillan kasqanrayku.

¹⁸—Warmiki kawsachkaptinqa amam warmikiipa ñañantaqa casarankichu nitaqmi paywanqa kakunkichu. Paykunaqa cheqninakuñmanmi iskayninwan kasqaykirayku.

¹⁹—Amam kakunkichu killanwan kaq warmiwanqa.

²⁰—Amam kakunkichu runamasikipa warminwanqa. Chaynata ruraspaqa millakuyapaqmi kawaq.

²¹—Amam churikita ninapi kañankichu Moloc sutiyoq taytachapaq. Chaynata ruraspaqa ñoqapa sutiytam penqayman churawaq. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

²²—Warmiwan hinaqa amam kakunkichu qaripuraqa. Chay rurayqa pasaypaq millakuypaqmi.

²³—Animalwanqa amam hukllawakunkichu warmiwan hinaqa, chaynata ruraspaqa millakuypaqtam rurachkanki. Warmipas qariwan hinaqa amataqmi animalwanqa hukllawakunqachu. Chayqa pasaypaq millarikuyapaq ruranakunañam.

²⁴—Chay ruraykunawanqa amam millakuypaqta rurakunkichikchu. Chaykunawanmi qayllaykichikmanta wischunay llapa nacionkunapas millakuypaqña rikurirunku. ²⁵Chayna ruraykunawanmi allpapas millarikuyapaqña rikurirurqa hinaptinmi allpataqa castigarqani runakuna mana allin rurasqankumanta. Chayraykum allpapas chay runakunata vomitachkaq hina wischuchkan. ²⁶Israel casta runakuna, kasukuychikya qamkunapas chaynataq qamkunawan *yachaq forasterokunapas decretoykunatawan reglamentoykunata hinaspayá ama ruraychikchu mayqantapas kay millarikuyapaq kaqkunataqa. ²⁷Tukuy kay millarikuyapaq kaqkunataqa ruraraqku qamkunamanta chay allpapi punta yachaq runakunam hinaptinmi chay allpapas millarikuyapaq karurqa. ²⁸Yanqañataq qamkunatapas vomitachkaq hina chay allpa wischurusunkichikman millakuypaq kaqkunata ruraptikichik, chaynatamiki wischururqa chay allpapi punta yachaq runakunatapas. ²⁹Pipas chay millarikuyapaq kaqkunata ruraq runaqa runamasinkunamanta chinkachisqam kanqa. ³⁰Chaynaqa kasukuychikya kay kamachisqaykunata. Amayá ruraychikchu millarikuyapaq kaqkunataqa qamkunamanta ñawpaq runakunapa rurasqanta hinaqa. Amamá millarikuyapaqqa rurakunkichikchu chaykunawanqa. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

Allin ruraq runaqa imaynam kawsananmanta

19 ¹⁻²Huñunasqa Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Chuyayá kaychik yupaychasqaykichik Tayta Diospas chuya kasqayrayku.

³—Sapakamayá respetaychik tayta mamaykichikta.

—Samankichiktaqmi samana punchawniykunapipas. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

⁴—Amam rinkichikchu taytacha-mamachakunamanqa nitaqmi rurakunkichikchu fundisqa taytacha-mamachakunatapas. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

⁵—Ñoqawan allinlla kasqaykichikmanta ofrendata ñoqa Tayta Diosman presentawaspaykichikqa, qowaychik chaskisqa kanaykichikpaq hinayá. ⁶Chay wañuchipuwaspaykichik animalpa aychantaqa mikunkichik chay punchawllam, mana chayqa mikunkichik paqarinnintin punchawmi, sichu minchantinpaq puchuruptinqa kañarunkichikmi. ⁷Sichu minchantinña mikuptikichikqa millarikuyapaqñam kanqa chay ofrendaqa hinaptinqa manam chaskisqachu. ⁸Pipas kimsa punchawniyotaña mikuruqqa huchanrayku castigasqam kanqa. Payqa ñoqa Tayta Diospaq sapaqchasqa kaqta despreciasqanraykum runamasinkunamanta chinkachisqa kanqa.

⁹—Chakraykipi imatapas cosechaspaykiqua amam patankamaqa rutunkichu nitaqmi wichisqankunatapas pallapankichu. ¹⁰Uvasnikita pallachispapas amam maskapachinkichu nitaqmi wichisqankunatapas pallapankichu, chaykunataqa wakchakunapaqwan forasterokunapaqmi saqenki. Ñoqaqa yupaychasqaykichik Tayta Diosmi kani.

¹¹—Amam suwakunkichikchu, amam engañankichikchu, amataqmi pitapas llullakunkichikchu.

¹²—Amam sutiypiqua imatapas yanqaqa jurankichu. Chayta ruraspaqa ñoqa Diosnikipa sutiytam penqayman churawaq. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

¹³—Amam runamasikitaqa ñakarichinkichu, amataqmi imallantapas suwakunkichu. —Llamkapusuqnikipa pagontaqa chayllam qoykapunki, amam paqarinnintin-kamaqa hatallikunkichu.

¹⁴—Amam ñakankichu mana uyarikuqkunataqa.

—Ñawsapa purinanmanpas amataqmi churankichu trancataqa aswanqa Diosni-kitam respetanki. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

¹⁵—Juez kaspaykiqa allinllatam arreglanki, amam sayapakunkichu wakchaman-pas nitaq apumanpas. Derechonpim sumaqta arreglanki runamasikipa quejantaqa.

¹⁶—Llaqtaykipiqa amam cuento qepiqa kankichu. Amataqmi runamasikipa vi-danpa contranpiqa sayarinkichu. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

¹⁷—Runamasikitaqa amam sonqoykipiqa cheqninkichu.

—Anyana kaptinqa anyaykunkim huchallikusqanwan qampas ama huchallikunaykipaq.

¹⁸—Amam vengakunkichu nitaqmi cheqnipakunkichu runamasikitaqa. Kuyay runamasikita kikikita hina. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

¹⁹—Decretoykunatam kasukunki.

—Amam animalnikitaqa muyachinkichu huk rikchaq animalwanqa.

—Amataqmi chakraykipipas tarpunkichu iskay rikchaq muhutaqa.

—Amataqmi churakunkichu iskay rikchaq qaytuwan rurasqa pachawanqa.

²⁰—Sichu huk runa puñurunman casarakunanpaq hukpa rimapayasqan sirvientawan, chay sirvienta manaraq rantisqa kaptinqa otaq manaraq librea-chisqa kaptinqa castigasqapunim kanqaku, ichaqa chay sirvienta manaraq libre kasqanraykum mana wañuchisqachu kanqaku ²¹hinaptinqa chay runam ñoqa Tayta Diosman apamuwanqa asuykuwananku karpapa punkunman culpanrayku carnero ofrendata. ²²Chay culparayku carnerotam sacerdote ñoqa Tayta Diosman ofrecewanqa chay runapa huchanmanta hinaptinmi huchanta pampachasaq.

²³—Qonay allpaman yaykuspaykichikqa plantankichikmi tukuy rikchaq fruta sachakunata ichaqa rurunkunataqa amaraqmi mikunkichikchu kimsa watan-kama. ²⁴Tawa kaq watapiñam chay sachapa llapallan rurunkunaqa ñoqapaq sapaqchasqa kanqa ñoqata alabawanaykichikpaq. ²⁵Pichqa kaq watanpiñam mi-kunkichik chay sachapa rurunkunataqa. Chaynapim chay sachaykichik astawan rurupusunkichik. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

²⁶—Amam ima aychatapas mikunkichikchu yawarnintintaqa.

—Amam adivinokunaqa kankichikchu nitaq hamuq tiempokunamanta musyaqkunapas.

²⁷—Ñoqata mana yupaychawaqniy runakuna hinaqa amam rutuchikunkichik-chu umaykichikpa muyuriqninpi chukchaykichiktaqa, amataqmi barbaykichipa puntankunatapas kaptankichikchu.

²⁸—Pipas wañurusqanraykuqa amam cuerpoykita dañankichu, amataqmi mana chinkaq marcakunataqa aychaykipipas rurakunkichu. Ñoqa Tayta Diosmi chayna-ta nini.

²⁹—Warmi churikitaqa amam penqayman churankichu chuchumikapaq qos-paykiqa. Chayna kaptinqa nacionnikim pasaypaq millakuypaqña karunman.

³⁰Samana punchawniykunapim samankichik hinaspam santuarioytpas respe-tankichik. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

³¹—Amam rinkichikchu espiritistakunamanqa nitaq qayaqkunamanpas. Chaykuna ruraqta maskaspaqa millakuypaqmi kawaqchik. Ñoqaqa yupaychasqaykichik Tayta Diosmi kani.

³²—Yuyaqqunapa qayllanpi sayarispam paykunataqa respetanki. Respetankitaqmi Diosnikitapas. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

³³—Qamkunawan kuska nacionnikichikpi *yachaq forasterotaqa amam ñakarichinkichikchu. ³⁴Paytaqa llaqtamasikichikta hinam qawankichik. Paytaqa kuyankichik kikikichikta hinam qamkuna hina kasqanrayku. Forasterom qamkunapas karqankichik Egipto nacionpi. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

³⁵—Juzgaspaykichikqa allinllatam arreglankichik. Imam kaqlatataqmi qonakunkichik tupuspapas, pesaspapas hinaspa yupasapapas. ³⁶Cabalmi kanqa balanzaykichikpas, pesoykichikpas, tupunaykichikpas chaynataq litroykichikpas. Yupaychasqaykichik ñoqa Tayta Diosmi Egipto nacionmanta horqomurqaykichik.

³⁷—Kasukuspayá cumplychik llapallan decretoykunatawan llapallan reglamentoykunata. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

Mana kasukuqkuna castiganamanta

20 ¹⁻²Israelpa mirayninkunata ninanpaqmi Moisesman Tayta Dios kaynata nirqa:

—Sichu Israel runakunamanta otaq paykunawan *yachaq forasterokunamanta pipas huk kaqnin churinta qonqa ofrendapaq Moloc sutiyoq taytachaman hinaspaqa wañuchisqam kanqa. Llapallan chayna ruraq runataqa nacionniyoq runakunam rumiwan chamqaparunqa. ³Ñoqapas chay runapa contranpi sayarispaymi runamasinkunamanta chinkarachisqa, chaynataqa rurasqa Moloc sutiyoq taytachaman churinta ofrecesqanraykum chaynataq santuarioytapas hinaspa chuya sutiytapas penqayman churasqanraykum. ⁴Sichu chay nacionpi runakuna disimulakuspanku chay runata wañuchinankupaqa mana sentenciaptinkuqa ⁵kikiypunim sayarirusaq chay runapa contranpi chaynataq familianpa contranpipas hinaspam chay runataqa runamasinkunamanta chinkarachisqa. Chinkarachisqaqtaqmi paywan kuska Moloc adoraspalla llapallan huchallikuqkunatapas. Chaynata ruraspaqa hukwan-hukwan kakuq warmi hinam ñoqata traicionawachkanku. ⁶Sichu pipas rinqa espiritistakunaman otaq qayaqkunaman hinaspaqa hukwan-hukwan kakuq warmi hinam traicionawachkan, chayraykum chay runapa contranpi sayariruspay runamasinkunamanta chinkarachisqa.

⁷—Chuyanchakuspayá ñoqallapaña sapaqchakuychik. Chuyayá kaychik yupaychasqaykichik Tayta Diospas chuya kasqayrayku. ⁸Kasukuspayá cumplychik decretoykunata. Ñoqa Tayta Diosmi qamkunataqa kikiypaq sapaqchaykichik.

⁹—Pipas tayta-maman ñakaqtaqa wañuchinkichikpunim. Tayta-maman ñakasqanmanta wañuspanqa kikinmi huchayoq kanqa.

¹⁰—Sichu pi runapas tupakurunqa runamasinpa warminwan hinaspaqa iskayninkum wañuchisqa kanqa.

¹¹—Pipas taytanpa warminwan kakuqqa taytantam penqayman churachkan. Chaynaqa iskayninkum wañuchisqa kanqaku. Wañuspankuqa kikinkum huchayoq kanqaku.

¹²—Sichu pipas kakunqa llumchuyllanwan hinaspaqa iskayninkum wañuchisqa kanqaku chay millakuypaq kaq rurasqankumanta. Wañuspankuqa kikinkum huchayoq kanqaku.

¹³—Sichu pipas warmiwan hina qarimasillanwan puñuptinqa iskayninkum wañuchisqa kanqaku chay millakuypaq kaq rurasqankumanta. Wañuspankuqa kikinkum huchayoq kanqaku.

14—Sichu pipas warminpa mamantawan casaraspanqa pasaypaq millakuypaq kaqtam rurachkan. Chayna ruraqtaqa kawsachkaqlatam kimsankuta kañanpaq. Chaynapi chay pasaypaq millakuypaq kaqqa qamkuna ukupi mana kananpaq.

15—Pipas warmiwan hina animalwan hukllawakuqqa wañuchisqam kanqa, wañuchinkichiktaqmi animaltapas.

16—Pi warmipas qariwan hina animalwan hukllawakuptinqa wañuchinkichikmi chay warmitapas chaynataq animaltapas. Wañuspankuqa kikinkum huchayoq kanqaku.

17—Pipas panillanwan casarakuspan paywan kakuptinqa, taytanmanta kaptinpas otaq mamanmanta kaptinpas runamasinkunamanta chinkachisqam kanqa. Chayna ruraq runaqa huk hatun penqaytam rurachkan. Wañuspanqa kkillanmi huchayoq kanqa.

18—Killanwan onqochkaq warmiwan pipas puñuq runaqa warmipa yawarpakuyintam rikurun chaynataqmi warmipas rikurachin yawarpakuywan kasqanta. Hinaptinqa iskayninkum runamasinkumanta chinkachisqa kanqaku.

19—Mamaykipa ñañanwanqa otaq taytaykipa paninwanqa amam kakunkichu. Chaynata ruraqqa familiallanwan kakusqanraykum iskayninku castigasqa kanqaku.

20—Pipas tionpa warminwan kakuqqa tiontam penqayman churachkan, chaynaqa iskayninkum castigasqa kaspamana wawa churiyoq wañunqaku.

21—Wawqenpa warmillanwan kakuq runaqa wawqentam penqayman churachkan *qanra kaqta ruraspan, chaynaqa iskayninkum mana wawa-churiyoq kanqaku.

22—Kasukuspaya cumplychik llapallan decretoykunatawan reglamentoykunata. Yanqañataq vomitachkaq hina *yachanaykichikpaq pusasqay allpa wischuramu-sunkichikman. ²³Qayllaykichikmanta qarqonay runakunapa costumbrenman hinaqa amam kawsankichikchu, paykunataqa tukuy chaykunata rurasqanraykum millakuruniña. ²⁴Prometerqaykichikmi paykunapa allpanta dueño chakunaykichikpaq. Kikiypunim dueño yachisqaykichik tukuy imakunapapas kasqan allpata.

—Ñoqaqa wakin nacionkunamanta rakiqnichik yupaychisqaykichik Tayta Diosmi kani. ²⁵Chaynaqa qamkunapas reqsiychikyá mikunapaq hina animalkunata chaynataq mana mikunapaq hina animalkunatapas, reqsinkichiktaqmi alton pawaq animalkunamantapas mikunapaq hina kaqkunata. Amam millakuypaqtaqa rurankichikchu chay animalkunaraykuqa nitaq raprayoq animalkunaraykupapas nitaq qasqonpa puriq animalkunaraykupapas. Chaykunataqa ñoqam rakirqani mana mikunaykichikpaq.

²⁶Qamkunaqa chuyayá kaychik ñoqa Tayta Diospas chuya kasqayrayku. Ñoqam rakirqaykichik wakin nacionkunamanta runaykunaña kanaykichikpaq.

²⁷—Qaripas warmipas adivinaq espírituyoq kaspapa otaq qayaq kaspapa wañuchisqam kanqaku, paykunataqa rumiwanmi choqapanqaku. Wañuspankuqa kikinkum huchayoq kanqaku.

Sacerdotekuna imaynam ruranankumanta

21 ¹Tayta Diosmi nirqa Moisessta:

—Aaronpa miraynin sacerdotekunatayá niy ayllunkumanta pipas wañuruptinqa ama asuykunankupaq. Chaynata ruraspaqa manam asuykuwanmankuchu. ²Ayamanqa asuykuspaqa-asuykunmanku mamanpas, taytanpas, churinpas wawqenpas ³otaq paywan *yachaq doncella paninpas wañuruptillanmi. Mana qosayoq kasqanraykum paypa ayanmanqa asuykunman, chayna casokunallapim sacerdoteqa mana asuykuwananpaq hina rurakunman. ⁴Huk kaqnin casado familian wañuruptinmi ichaqa ayanman mana asuykunmanchu, sichu asuykuspanqa ñoqamanqa amam asuykuwanqachu.

⁵—Amam umankutaqa kachiy-kachiytaqa rutukunqakuchu nitaqmi barban-kupa puntantapas kaptakunqakuchu. Amataqmi cuerponkutapas dañanqakuchu. ⁶Paykunaqa ñoqallapaqña sapaqchasqam kanqaku, chayraykum sutiypapas ama penqaymanqa churanqakuchu. Paykunaqa ñoqa Tayta Diospa kañasqa ofrenday-kunatawan mikunaytam presentawanku. Chaynaqa ñoqallapaqña sapaqchasqamá kanqaku.

⁷—Chuchumika warmiwanqa otaq abusasqa warmiwanqa otaq rakinakusqa warmiwanqa amam casarakunqakuchu. Sacerdotekunaqa ñoqallapaqña sapaqchasqam kananku. ⁸Qamkunayá Israelpa miraynin sacerdotekunataqa ñoqallapaqña sapaqchaychik. Paykunaqa ñoqa Diosnikichikman mikunay ofrece-waqniymi. Paykunataqa sapaqchasqapam hapinkichik, chaynataqa rurankichik qamkunata chuyanchaq ñoqa Tayta Diospas chuya kasqayraykum.

⁹—Sacerdoteqa warmi churin penqayman churakuspan chuchumikaña rikuri-ruspanqa taytantam penqayman churachkan. Paytaqa kawsachkaqtam kañanqaku.

¹⁰—Sacerdotekunapa jefenqa umanman aceitewan tallisqa kaspanmi nombrasqa karqa, pachachirqakutaqmi ñoqapaq sapaqchasqa pachawanpas, chayraykum lutoyoq kananpaqqa ama chukchanta kacharinqachu nitaqmi pachantapas lli-kikunqachu. ¹¹Amataqmi yaykunqachu ayapa kasqanmanqa tayta-mamanña wañuruptinpas, mana chayqa manam asyukuwanmanchu. ¹²Santuarioymantaqa amam lloqsinqachu. Santuarioytaqa amamá penqayman churanqachu. Payqariki ñoqapaq sapaqchasqa kananpaq umanman aceitewan tallisqam. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

¹³Sacerdotekunapa jefenqa doncella warmitam casaranqa. ¹⁴Amam casaranqachu viuda warmitaqa otaq rakinakusqa warmitaqa otaq abusasqa warmitaqa otaq chuchumika warmitaqa, casaraspaga-casaranqa castamasin doncella warmillatam. ¹⁵Chaynataqa ruranqa mirayninkunapas castamasinkunapi mana penqayman churasqa kananpaqmi. Ñoqa Tayta Diosmi paytaqa ñoqallapaqña sapaqchani.

Sacerdote kanankupaq harkakuykunamanta

¹⁶⁻¹⁷ Aaronman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Pipas miraynikimanta mana sano kaq runaqa manam asyukuwanmanchu ofrenda mikuyniyta presentawanpaqqa. ¹⁸Manam asyukuwanmanchu mana sano kaqkunaqa. Amamá asyukuwanqachu ñawsapas, wistupas, uyanpi imam kallpisqapas otaq huknin largo makiyoqpas otaq huknin largo chakiyoqpas ¹⁹otaq chakin pakisqapas otaq makin pakisqapas ²⁰otaq moqo wasapas otaq moqotipas otaq mana allin qawakuqpas otaq seqsipakuyniyoyqpas otaq qarapasqayoqpas otaq runtun dañasqapas.

²¹Sacerdote Aaronpa mirayninmanta pipas mana sano kaq runaqa manam ñoqa Tayta Diosman kañasqa ofrendataqa presentamuwanmanchu, amamá asyukuwanqachu. ²²Sacerdotekunapa presentamuwasqanku mikuytaqa mikunmanmi, mikunmantaqmi ñoqallapaqña sapaqchasqa ofrendakunatapas. ²³Ichaqa chuyay-chuyay lugarmantaq amam yaykunqachu nitaqmi altarmanpas asyukuwanqachu mana sano kasqanrayku. Chaynata ruraspanqa santuarioytm penqayman churanman. Ñoqa Tayta Diosmi sacerdotekunataqa sapaqcharqani.

²⁴Chaynatamá Moises willarqa Aaronmanwan mirayninkunaman, willarqataqmi Israelpa llapallan mirayninmanpas.

Pikunam Tayta Diospa ofrendantaqa mikunankumanta

22 ¹⁻² Aaronman hinaspa churinkunaman ninanpaqmi Moisessta Tayta Dios nirqa: —Qamkunaqa cuidadowanyá ruraychik Israel casta runakunapa sapaqchapuwasqan ofrendakunawanqa chaynapi Chuya Sutiya ama penqayman churanaykichikpaq. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

³—Kunanpas hinaspa hamuq punchawkunapipas miraynikichikmanta pipas mana asuykamuwananpaq hina kachkaspan Israel casta runakunapa sapaqchapuwasqan ofrendaykunaman asuykuspanqa ñawpaqniymanta chinkachisqam kanqa. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

⁴—Chaynaqa, Aaron, pipas miraynikimanta lepra onqoywan kaspaqa otaq qeya ispaywan kaspaqa amam mikunqachu ñoqapaq sapaqchasqa kaqkunataqa, mikuspaqa-mikunqa chuyanchakuruspanñam.

—Manataqmi asuykuwanmanchu runapa ayan llachpaq runaqa otaq puñuchkaptin qari kaynimanta imapas kikillanmanta lloqsiptinqa. ⁵Manataqmi asuykuwanmanchu qasqonpa puriq animal llachpaq runaqa chaynataq imawanpas millakuypaq kaq runata llachparuqpas. ⁶Pipas chaykunata llachparuq runaqa tutaykuqkamam mana asuykuwanmanchu. Ñoqapaq sapaqchasqa kaqkunataqa amataqmi mikunqachu manaraq bañakuchkaspaqa. ⁷Inti seqaykuptinñam asuykuwananpaq hina kanqa, chayñam mikuspaqa-mikunqa ñoqapaq sapaqchasqa kaqkunata chaykunaqa paypa mikuynin kasqanrayku. ⁸Amam mikunqachu kikillanmanta wañuq animalpa aychantaqa nitaq purun animalpa wañuchisqan animalpa aychantapas. Chaykunata mikuspanqa manam asuykuwanmanchu. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

⁹—Chaynaqa kunasqaykunatayá kasukuchunku chaynapi ama huchallikunankupaq hinaspa chay kunasqaykunata penqayman churaspa ama wañurunankupaq. Ñoqa Tayta Diosmi paykunataqa kikiypaq sapaqchani.

¹⁰—Amam pipas mana sacerdote kachkaspaqa mikunqachu ñoqapaq sapaqchasqa ofrendaykunataqa.

—Amam sacerdotepa samapakuqninpas nitaq llamkapakuqninpas chaytaqa mikunqachu.

¹¹—Sacerdotepa rantisqan sirvientenmi ichaqa mikunman ñoqapaq sapaqchasqa ofrendataqa, mikunmantaqmi sacerdotepa wasinpi naceq sirvientepas.

¹²—Sacerdotepa warmi churinga amam mikunqachu sacerdoteman qosqa ofrendamantaqa, chaynataqa ruranqa sacerdote castamanta kaqwan mana casarusqanraykum. ¹³Sichu sacerdotepa warmi churin viudayaruspan otaq rakinakusqa karuspan mana wawayoq taytanpa wasinman kutiykuspanqa mikunqam taytanpa mikunanta, chaynataqa ruranqa imaynam warma kaspan mikusqanta hinam. Mana sacerdote castamanta kaqkunaqa amamá mikunqachu chay mikuytaqa.

¹⁴—Sichu pipas pantaruspan mikurunqa ñoqapaq sapaqchasqa mikuyta hinaspaqa sacerdoteman sayachipuspanmi yapapunqataq pichqa parteman rakisqapa huknin partentapas. ¹⁵Chaynaqa Israel casta runakunapa ñoqa Tayta Diospaq sapaqchasqanku ofrendaykunataqa amamá sacerdotekunaqa penqayman churanqakuchu. ¹⁶Chaynaqa Israel casta runakuna chay sapaqchasqa kaqkunata mikuruptinkuqa sacerdotekunam sayachinankupaq culpanqa. Ñoqa Tayta Diosmi chaykunataqa kikiypaq sapaqchani.

Imaynatam animalkunata Tayta Diospaq wañuchinankumanta

¹⁷⁻¹⁸ Aaronman, churinkunaman hinaspa Israelpa llapallan mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa:

—Israel casta runakunamanta otaq paykunawan *yachaq forasterokunamanta pipas prometekusqanta cumplispan otaq voluntadninmanta lliw kañana ofrendanta presentamuwaspanqa ¹⁹chaskisqa kananpaqmi sano orqo animalta presentamuanqa, manam imananchu torota kaspapas otaq carnerota kaspapas otaq chivatota kaspapas. ²⁰Ichaqa amam presentawanqachu mana sano kaq animaltaqa. Chayna kaptinqa manam chaskisqaykichichu.

²¹—Ñoqa Tayta Dioswan allinlla kasqanmanta pipas prometekusqan ofrendata presentawaqniyqa otaq voluntadninmanta ofrendan presentawaqniyqa ofrecewanqa sano torotam otaq sano carnerotam, chaskisqa kananpaqqa sano animalmi kanan. ²²Ñoqa Tayta Diosmanqa amamá ofrecemuwanqakuchu ñawsa animaltaqa, chakin pakisqa animaltaqa, imanpas qorusqa animaltaqa, qeyapakuq animaltaqa, seqsipakuyniyoc animaltaqa nitaq qarapakuchkaq animaltaqa. Altarpipas chaykunataqa amamá kañapuwanchu ofrendakunata hinaqa. ²³Voluntad ofrendayki kaptinmi ichaqa ofrecewankiman chullan chaki torotapas otaq carnerotapas. Ichaqa prometekusqayki kaptinqa manam chaskisqaykichu. ²⁴Amataqmi ofrecemuwankichikchu dañasqa runtuyoc animalkunataqa otaq llapisqa runtuyoc animalkunataqa otaq chutasqa runtuyoc animalkunataqa otaq capasqa animalkunataqa. Nacionnikichikpiqa amamá chaynataqa rurankichikchu. ²⁵Amataqmi forastero runakunamantapas chaskinkichikchu chayna animalkunataqa Diosnikichikpa mikuynin kananpaq, chaykunataqa mana sano animalkuna kasqanraykum mana chaskisqaykichikchu.

Diosman ofrecesqa animalkunataqa imaynatam wañuchinankumanta

²⁶Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

²⁷—Vacapa otaq ovejapa otaq cabrapa naceruq uñachanqa qanchis punchawraqmi mamanwan kanqa, pusaq punchawmantañam ichaqa ñoqa Tayta Diosman presentaspa kañapuwankichikman.

²⁸—Amam vacatapas nitaq ovejatapas uñantintaqa chay punchawllaqa wañuchinkichikchu.

²⁹—Ñoqa Tayta Diosman graciasta qonaykichikpaq animalta wañuchispaqa chaskinaypaq hinam rurankichik. ³⁰Chay punchawllapi mikuruspaq ama puchuchinkichikchu paqarinnintin punchawpaqqa. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

³¹Kasukuspayá cumplychik kamachikuyniykunata. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

³²—Chuya sutiyaqa amam penqayman churankichikchu chaynapim Israelpa mirayninkunapi chuya kasqayta yachankichik. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini. ³³Ñoqam Egipto nacionmanta horqomurqaykichik Diosnikichik kanaypaq. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

Fiesta punchawkunamanta

(Nu 28:16-25)

23 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa kaynata: —Ñoqa Tayta Diospaq sapaqchaspa fiestaykunata ruranykichikpaqmi runakunata qayankichik.

³—Soqta punchaw llamkaspam qanchis kaq punchawpiqa samankichik, chay punchawpiqa ñoqallapaqñam huñunakunkichik. Amam chay punchawpiqa llamkankichikchu. Chay punchawqa ñoqa Tayta Diospaq samana punchawmi kanqa maypiña *yachaptikichikpas.

⁴—Ñoqa Tayta Diospaq chay fiestakunata ruraspaqa qayanakunkichikmi ñoqallapaqña sapaqchasqa huñunakuykunaman.

⁵—Punta kaq killapa chunka tawayoq punchawninpi inta seqaykuytaña ñoqa Tayta Diospaq rurankichik Pascua sutiyoq fiestata.

⁶—Chay killapa chunka pichqayoq punchawninpiñataqmi ñoqa Tayta Diospaq Mana Qonchuyoq Tanta Mikuna Fiestata rurankichik. Qanchis punchawmi mi-kunkichik mana qonchuyoq tantata. ⁷Chay semanapa punta kaq punchawninpi ñoqallapaqña huñunakuyman qayankichik. Chay punchawpiqa amam imapipas llamkankichikchu. ⁸Qanchis punchawmi Tayta Diosman presentamuwankichik kañasqa ofrendata. Chay qanchis kaq punchawpiñataqmi ñoqallapaqña huñunakuyman qayankichik. Chay punchawpiqa amam llamkankichikchu imapipas.

Cosecha Qallariy Fiestamanta

(Nu 28:26-31)

⁹⁻¹⁰Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios nirqa:

—Chay qonay allpaman chayaruspaykichik cosechata ruraspaqa punta kaq gavillatam apamunkichik sacerdoteman. ¹¹Hinaptinmi qamkunamanta chaskinaypaq sacerdoteñataq chay gavillata kuyuchinqa ñoqa Tayta Diospa qayllaypi, chaytaqa ruranqa chay samana punchawpa paqarinnintintam. ¹²Chay gavilla presentamuwasqaykichik punchawtaqmi huk watayoq sano carnerotapas ñoqa Tayta Diospaq lliwta kañapuwankichik. ¹³Apamuwankichiktaqmi aceitewan chapusqa tawa kilo parten harinatapas chaynapi ñoqapaq miski asnaq ofrenda kananpaq. Tallinapaq ofrendatapas apamuwankichiktaqmi huk litro vinota. ¹⁴Amaraqmi mikunkichikchu tantantapas nitaq hamkatapas nitaq llullu kawsaytapas ñoqaman ofrendaykichikta apamunaykichik punchawkama. Kayqa wiñawañaypaq decretom llapallan miraynikichikpaq maypiña *yachaptikichikpas.

¹⁵—Gavilla ofrenda presentawasqaykichik punchawmanta qallarispam otaq samana punchawpa paqarinnintinmanta qallarispam yupankichik qanchis semanatapuni. ¹⁶Hinaptinmi samana punchawpa paqarinnintin punchawwan pichqa chunka punchaw kanqa. Chaymantañam ñoqaman presentamuwankichik mosoq kawsaykunamanta ofrendaykichikta. ¹⁷Kuyuchisqa ofrendapaqmi wasikichikmanta apamunkichik tawa kilo parten harinamanta qonchuyoq masarasqa iskay tantata. Chay ofrendaqa kanqa punta rurukunamanta ñoqa Tayta Diospaq ofrendam. ¹⁸Tantakunatawan kuskatam apamuwankichik huk watayoq qanchis sano carnerokunata, huk malta torota chaynataq iskay carnerotapas ñoqapaq lliw kañasqa kanankupaq. Chaykunaqa kanqa ñoqa Tayta Diospaq miski asnaq kañasqa ofrendam. Chaykunawan kuskatataqmi apamuwankichik kawsaykunamanta ofrendatapas chaynataq vinotapas.

¹⁹—Wañuchipuwankichiktaqmi chivatotapas huchaykichik pampachasqa kananpaq. Ofrecewankichiktaqmi ñoqawan allinlla kasqaykichikmanta watayoq iskay carnerotapas. ²⁰Chay animalkunatam ñoqa Tayta Diospaq ñawpaqniypi sacerdote kuyuchispan presentamuwanqa punta rurukunamanta tantayoqta chaynataq chay iskay carneroyoqta. Chaykunaqa ñoqapaq sapaqchasqa kasqanraykum sacerdotepaq kanqa.

²¹—Chay punchawpipunim ñoqallapaqña huñunakuyta rurankichik. Amam imapipas llamkankichikchu. Wiña-wiñaypaq decretom kanqa llapallan mirayniki-chikpaq maypiña *yachptikichikpas.

²²—Chakraykichikpi rutuspaykichikqa amam kuchun-kuchunqa rutunkichikchu nitaqmi puchuqkunatapas pallapankichikchu. Chaykunataqa wakchakunapaqwan forasterokunapaqmi saqenkichik. Ñoqaqa yupaychasqaykichik Tayta Diosmi kani.

Cornetillakunapa Waqanan Fiestamanta

(Nu 29:1-6)

²³⁻²⁴Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa: —Qanchis kaq killapa punta kaq punchawninga samana punchawmi kanqa. Chay punchawqa yuyarinaykichikpaqmi cornetillakunata tocaspa sapaqchasqa huñunakuyta rurankichik. ²⁵Chay punchawpiqa ñoqamanmi presentamuwankichik kañasqa ofrendata. Amataqmi imapipas llamkankichikchu.

Hucha Pampachana Punchawmanta

(Nu 29:7-11)

²⁶Tayta Diosmi Moiesta nirqa:

²⁷—Qanchis kaq killapa chunka punchawninpim huchaykichik pampachanay punchaw kanqa. Chay punchawpiqa ñoqallapaqña huñunakuyta ruraspam ayunankichik hinaspam kañasqa ofrendata presentamuwankichik. ²⁸Amam chay punchawpiqa imapipas llamkankichikchu. Chay punchawqariki Hucha Pampachana Punchawmi. Chay punchawpim yupaychasqaykichik ñoqa Tayta Dios huchaykichikta pampachasaq. ²⁹Pipas chay punchawpi mana ayunaqqa runamasinkunamantam chinkachisqa kanqa. ³⁰Pitapas chay punchawpi llamkaqtaqa runamasinkunamantam chinkarachisqa.

³¹—Chay punchawpiqa amamá imapipas llamkankichikchu. Kayqa wiña-wiñaypaq decretom kanqa llapallan miraynikichikpaq maypiña *yachptikichikpas. ³²Qamkunaqa samaspam ayunankichik chay killapa isqon kaq punchawpa tardenmanta paqarinnintin punchawpa tardenkama.

Ramada Ruray Fiestamanta

(Nu 29:12-40)

³³⁻³⁴Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa: —Chay qanchis kaq killapa chunka pichqayoq punchawninpim ñoqa Tayta Diospaq kanqa hatun fiesta, chay fiestaqa kanqa qanchis punchawmi. ³⁵Punta kaq punchawpim qayanakunkichik ñoqallapaqña sapaqchasqa huñunakuyman, chay punchawpiqa amam imapipas llamkankichikchu. ³⁶Chay qanchisnintin punchawpunim presentamuwankichik ñoqa Tayta Diosman kañasqa ofrendakunata. Pusaq kaq punchawpiñataqmi ñoqallapaqña sapaqchasqa huñunakuyman qayaspa presentamuwankichik kañasqa ofrendata. Chay punchawpiqa fiestay kasqanraykum ama llamkankichikchu.

³⁷—Chay punchawkunapimá fiestakunata ñoqa Tayta Diospaq rurankichik. Chay fiestakunapiqa ñoqallapaqña sapaqchasqa huñunakuykunamanmi qayanakunkichik. Chaypim ñoqa Tayta Diosman presentawankichik lliw kañana ofrendakunata, kawsaykunamanta ofrendakunata chaynataq wakin wañuchisqa ofrendakunatapas. Chaykunataqa rurankichik tupamusqanman hinam. ³⁸Chay ofrendakunata presentawachkaspapas samana punchawpi presentawanaykichik

ofrendakunataqa presentawankichikmi. Presentawankichiktaqmi regalokunatapas, prometekuwasqaykichik ofrendakunatapas otaq voluntad ofrendaykichiktapas.

³⁹Chay qanchis kaq killapa chunka pichqayoq punchawninpin cosechaykichiktapas lliw huñuruspaña, ñoqa Tayta Diospaq rurankichik hatun fiestata qanchis punchaw. Punta kaq punchawmi kanqa samana punchaw, samana punchawtaqmi kanqa pusaq kaq punchawpas. ⁴⁰Punta kaq punchawmi pallamunkichik allinnin sachakunapa rurunta, kuchumunkichiktaqmi palmerakunapa kallmankunatapas, llaquesapallaña sachakunapa kallmankunatapas chaynataq mayu patankunapi saucekunapa kallmankunatapas hinaspam qanchis punchawpuni kusikunkichik yupaychasqaykichik ñoqa Tayta Diospa qayllaypi. ⁴¹Watan-watanmi isqon kaq killapi chay hatun fiestata ñoqapaq qanchis punchaw rurankichik. Wiña-wiñaypaq decretom kanqa llapallan miraynikichikpaq. ⁴²Chay ramadakunapim *yachankichik qanchis punchaw Israelpa llapallan mirayninkuna. ⁴³Chaynapim qepa wiñay miraynikichikkuna yachanqaku abuelonkunata Egiptomanta horqomuspay ramadakunapi kawsachisqayta. Ñoqaqa yupaychasqaykichik Tayta Diosmi kani.

⁴⁴Chaynatam Moises willarqa Israelpa mirayninkunaman Tayta Diospaq hatun fiestakunata ruranankupaq.

Mecherokunapaq aceitemanta

(Ex 27:20-21)

24 ¹Tayta Diosmi Moiesta kaynata nirqa:
²—Israelpa mirayninkunatayá kamachiy aceitunasmanta allinnin aceiteta apamusunaykipaq, chaywanmi mecherokuna mana wañuq ratanqa. ³Mecherokunata Aaron alistaykuptinmi tukuy tuta ratanqa Ñoqa Tayta Diospa qayllaypi, chayqa ratanqa baulpa kanan cuarto rakinapaq telapa hawa lawninpin. Kay decretoqa kanqa wiña-wiñaypaqmi llapallan miraynikichikkunapaq. ⁴Qori-puromanta candeleropim mecherokunataqa mana wañuqta ratachinqa chaynapi ñoqa Tayta Diospa qayllaypi achkinapaq.

Tayta Diospa qayllanpi tantamanta

⁵—Allinnin harinamantam rurankichik chunka iskayniyoq tantakunata. Chay tantakunapaq sapakamam kanqa tawa kilo parten harinamanta. ⁶Hinaspam churanki soqtatakama iskay monton patanasqata, chaynataqa churanki qori-puromanta mesa-pa hawanpin ñoqa Tayta Diospa qayllaypi. ⁷Sapa monton tantapa hawanmanñataqmi churanki inciensota hinaptinmi tantapa rantinpi chay incienso kanqa ñoqa Tayta Diospaq kañasqa ofrenda. ⁸Chaytaqa sapa samana punchawmi mana tukuyta churanki ñoqa Tayta Diospa qayllaypi Israelpa mirayninkunawan wiña-wiñaypaq contrato kasqanrayku. ⁹Chay tantakunapaq kanqa Aaronpaqwan churinkunapaqmi. Paykunam mikunqaku ñoqapaq sapaqchasqa sitiopi. Ñoqa Tayta Diospaq kañanaykichik ofrendakunamantapas aswanraqmi kay ofrendaqa ñoqallapaqña sapaqchasqa kanqa.

Diosta mana respetaqkunapaq castigomanta

¹⁰⁻¹¹ Israelpa mirayninkuna ukupim karqa huk runa. Paymi karqa Israel castamanta kaq warmipa wawan, taytanñataqmi karqa Egipto lawmanta kaq. Mamanpa sutinmi karqa Selomit, chay Selomit sutiyoq warmiqa karqa Dibripa churinmi, Dibriñataqmi karqa Dan ayllumanta kaq. Chay Selomitpa wawan runam campamentopi churankurqa Israel castamanta kaq runawan. Chayna churanakusqankupim chay Selomitpa

wawan runa Tayta Diospa sutinta yanqachaspan ñakarqa hinaptinmi chay ñakaq runata Moisesman pusarqaku. ¹²Carcelman wichqaruspankum suyarqaku Tayta Diospa imam nisqanta ruranankupaq. ¹³Hinaptinmi Moisessta Tayta Dios nirqa:

¹⁴—Horqonkim chay ñakaqniyta campamentomanta hawaman hinaptinmi lllapallan uyariqninkuna paypa umanman makinkuta churanqaku hinaptinmi lllapallan huñunasqa runakuna rumiwan chamqaparunqaku. ¹⁵Chaymantam Israelpa mirayninkunata ninki: Pipas Diosnikichikpa sutiya ñakaqniyqa castigasqam kanqa. ¹⁶Forastero kaqpas otaq qamkuna ukupi kaqpas ñoqa Tayta Diospa sutiya ñakaq runaqa wañuchisqam kanqa, paytaqa huñunasqa lllapallan runakunam rumiwan choqaparunqaku.

¹⁷—Pipas runamasinta wañurachispaqa wañuchisqam kanqa.

¹⁸—Pipas animalta wañurachispaqa dueñonmanmi hina chayna animalta sayachipunqa.

¹⁹—Pipas runamasinpa cuerponpi imantapas dañaruspanqa paypas cuerponpim dañasqanman hina dañasqa kanqa. ²⁰Runapa cuerponpi imanpas pakiqtaqa paytapas chaynallatam pakirunqaku, ñawinta horqoruptinqa paypatapas ñawintam horqorunqaku, kirunta wichirachiptinqa paypatapas kiruntam wichirachinqaku, runamasinpa cuerponpa dañasqanman hinam chay runapas cuerponpi dañasqa kanqa.

²¹—Pipatapas animalninta wañurachispaqa sayachipunqam. Runata wañurachiptinmi ichaqa paytapas wañurachinqaku.

²²—Hina chayna sentenciam kanqa forasteropaqqas chaynataq hinapi naceqpaqqas. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

²³Moisesmi Israelpa mirayninkunata kamachirqa hinaptinmi paykunañataq chay ñakaq runata horqorurqaku campamentomanta hawaman hinaspam rumiwan choqaparurqaku. Chaynatam ruraraqaku Israelpa mirayninkuna Moisesman Tayta Diospa kamachisqanpi hina.

Mana tarpuna watamantawan chakra kutichina watamanta

25 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moisessta Tayta Dios Sinai Orqopi kaynata nirqa:

—Qonay allpaman yaykuspaqa ñoqa Tayta Diospaqmi chay allpata samachinkichik. ³Soqta watam chakrapiqqa tarpunkichik. Soqta watataqmi uvas plantaykichikkunatapas kallmankichik hinaspam cosechankichik. ⁴Qanchis kaq watapim ichaqa chay chakraqa ñoqa Tayta Diospaq samanqa. Chay watapiqa amam tarpunkichikchu amataqmi uvas plantakunatapas kallmapankichikchu. ⁵Qanchis kaq watapi kkillanmanta wiñamuq kawsaykunataqa amam rutunkichikchu, uvas huertaykichikpi uruq uvastapas amam pallankichikchu. Chay wataqa kanqa chakraykichikpa samanana watam. ⁶Samasqan watapi chay allpapa rurunkunaqa haypanqam mikunaykichikpaq, haypanqataqmi sirvientikichikkunapaqqas, llamkapakuq runakunapaqqas chaynataq qamkunawan *yachaq forasterokunapaqqas. ⁷Haypanqataqmi animalnikikunapa mikunapaqqas chaynataq purun animalkuna mikunapaqqas. Allpaykipi kkillanmanta imapas qespiqqa mikunapaqmi kanqa.

⁸—Yupankim qanchis kutikama qanchis watakunata, chaymi kanqa tawa chunka isqonniyoq watakuna. ⁹Qanchis kaq killapa chunka punchawninpi otaq Hucha Pampachana Punchawpim cornetata tocankichik. Chaytaqa rurankichik enteron nacionnikichikpim. ¹⁰Pichqa chunka wata kaqtam ñoqapaq sapaqchankichik. Chay wataqa kanqa libre kacharina watam naciopi *yachaq lllapallan runakunapaq. Chay wataqa kanqa Jubileo Watam. Chay watapiqa sapakamam kutikunkichik chakraykichikman

chaynataq familiaykichikmanpas. ¹¹Chay pichqa chunka wataqa kanqa qamkunapaqmi Jubileo Wata, chay watapiqa amam tarpunkichikchu nitaqmi cosechankichikchu kkillanmanta wiñaq kawsaykunataqa. Amataqmi pallankichikchu mana kallmapasqa uvaskunapa ruruntapas. ¹²Chay wataqariki Jubileo Watam, chaynaqa ñoqapaq sapaqchasqa watapaqmi hapinkichik. Chakrapi kkillanmanta qespiqkunataqa mikunkichikmá.

¹³—Chay Jubileo Watapiqa sapakamam mosoqmanta dueño chakunkichik chakraykichikta. ¹⁴Pipas chakranta rantikuspaqa otaq rantispanqa amam engañanqachu runamasinta. ¹⁵Chay chakra rantiq runaqa paganqa Jubileo Watamanta yupaspa, chaynataqmi rantikuqinpas mañanqa precionta haykataraqmi cosecha qespinanta yupaykuspa. ¹⁶Achka wataraq cosecha qespinan kaptinqa chakrapa precionmi achka kanqa. Pisi watakunallaña tarpunanpaq kaptinqa precionpas menosllañam kanqa. Chakrapa precionqa kanqa hayka cosecha horqona kasqanman hinam.

¹⁷—Amam runamasikitaqa engañankichu aswanqa Diosnikichikta respetawankichik. Ñoqaqa yupaychasqaykichik Tayta Diosmi kani. ¹⁸Cumpliychik decretoykunata, kasukuychik reglamentoykunata. Chaykunata cumplispaqa qonay allpapim hawkalla kawsakunkichik. ¹⁹Allpaykichikmi rurunqa hinaptinmi qamkuna mikunkichik saksanaykichikkama. Hinaptinmi chay allpapi hawkalla kawsakunkichik.

²⁰—Ichapas niwaqchik: “Qanchis kaq watapi mana tarpuchkaspaqa nitaq imatapas cosechachkaspaqa ¿imatataq mikusaqku?” nispa. ²¹Chay soqta kaq watapiqa ñoqam bendecisqaykichik hinaptinmi kimsa watapaqña haypaqta cosechankichik. ²²Soqta kaq watapi cosechasqaykichikta mikunkichik pusaq kaq watapi tarpunaykichikkama. Chay wataqchasqaykichikta mikunkichik isqon kaq watapi cosecha chayamunankama.

²³—Allpataqa amam wiñaypaqqa *rantikunkichikchu. Allpaqa ñoqapam. Qamkunaga forastero otaq samapakuqni hinallam kankichik. ²⁴Llapallan dueño yasqayki chakrakunata pipas reclamakuqtaq derechotam qonkichik reclamakunanpaq.

²⁵—Sichu castamasiki wakchayaruspan *rantikurusunki huk kaqnin chakranta hinaptinqa huk kaqnin ayllunmi pagaspan chay wakcha runapaq reclamapunqa.

²⁶—Sichu chay *rantikuq runapa mana kanqachu piyninpas chay allpan reclamananpaq hinaptinqa kikinñam huñusqan qollqewan reclamakunqa. ²⁷Chayna kaptinqa rantikusqan watamanta qallarispam yupanqa hayka watañam pasarusqanta hinaspam faltaq watanapi cosechananta tanteaykuspan pagapunqa hinaspañam chay chakrantaq kutichikunqa. ²⁸Aswanqa chay chakranta kutichikunapaq qollqeta mana tariptinqa chay chakram quedanta rantiqninpa makinpi, chaynaqa kanqa Jubileo Wata chayamunankamam. Chay watapiñam chay chakraqa kacharisqa kanqa ñawpaq kaq dueño nman kutinanpaq.

²⁹—Sichu pipas *rantikurunqa murallasqa llaqta ukupi wasita hinaptinqa huk watapunim plazo kanqa kutichikunapaq. Wata pasaruptinqa manañam kutichinmanñachu. ³⁰Chay watantinpuni mana kutichikuqtaq chay wasim quedanta rantiqninpa makinpiña chaynataq mirayninkunapa makinpiña wiñaypaq. Manam kutichikunmanñachu Jubileo Watapipas. ³¹Mana murallasqa llaqtakunapi wasikunam ichaqa kanqa chakrakuna hina. Chay wasikunaga reclamanapaq derechoyoqmi kanqa chaynataqmi Jubileo Watapipas kutichipusqataq kanman.

³²—Leviy castakunapa *yachasqan llaqtankupi *rantikusqa wasinkutam ichaqa ima tiempopipas reclamanmanku. ³³Leviy casta runa chay wasita reclamaspaqa Jubileo Wata chayaramuptinmi yachasqan wasimanta lloqsiruspan rinqa wasinpa kasqan llaqtaman. Israelpa mirayninkuna ukupiqqa Leviy castapa kapuqninpa llaqtankupi

kaq wasillankum. ³⁴Leviy castakunapa llaqtankupa muyuriqninpi echaderonkutapas manam *rantikunmankuchu. Chaykunaqa wiñaypaqmi paykunapaq kanqa.

³⁵—Sichu castamasiki wakchayaruspan qamkuna ukupi mana yanapaqniyoqña rikuriruptinqa paytam yanapaykunki. Forastero otaq samapakuq hinañam payqa wasikipi kawsanqa. ³⁶Chay wakcha runamantaqa amam ima interestapas chaskinkichu aswanqa ñoqa Diosnikitam respetawanki. Chay castamasikiqa wasikipimá yachanqa. ³⁷Amam qollqekitapas prestankichu miraynillanpaqqa, amataqmi mikuytapas qonkichu imapas interesllanpaqqa. ³⁸Yupaychasqaykichik ñoqa Tayta Diosmi horqomurqaykichik Egipto nacionmanta Canaan allpata qonaypaq hinaspa Diosnikichik kanaypaq.

³⁹—Sichu castamasiki wakchayaruspan kikintapas qanman *rantikurusuptikiqa amam paywan servichikunkichu sirvientewan hinaqa. ⁴⁰Llamkapakuqta otaq samapakuqta hinallam paywanqa ruranki. Jubileo Wata chayamunankamallam payqa llamkapakusunki. ⁴¹Chay watapiñam libre lloqsikunqa churinkunapiwan, payqa kutikunqa castankunapa kasqanmanmi chaynataq abuelonkunapa herencia chakranmanmi. ⁴²Paykunaqa Egipto nacionmanta horqomusqay serviqniykunam, sirviente hinaqa manam *rantikusqaqa kanmankuchu. ⁴³Ama ñakarichispallam paykunawanqa servichikunki. Ñoqa Diosnikitam respetawanki.

⁴⁴—Sirvienteyoq otaq sirvienteyoq kayta munaspaykiqa muyuriqniki nacionkunamantam rantinki. ⁴⁵Rantiwaqchiktaqmi qamkunawan *yachaq forasterokunatapas chaynataq nacionnikichikpi paykunapa ayllunmanta naceqkunatapas chaynapi qamkunapaqña kanapaq. ⁴⁶Chay sirvientekunatam herenciata hina churikichikkunaman saqenkichik hinaspa paykunawan tukuy tiempo servichikunkichik. Castamasikichik Israelpa mirayninkunawanmi ichaqa ama ñakarichispalla servichikunkichik.

⁴⁷—Sichu qanwan *yachaq forastero apuyarunman hinaptin paywan yachaq huk kaqnin castamasikiñataq wakchayarullanman hinaspañataq sirviente kananpaqña kinkinta *rantikurunman chay qanwan yachaq forastero runaman otaq chay forasteropa ayllunman ⁴⁸hinaptinqa rantikusqaña kachkaptinpas payqa derechoyqmi reclamasqa kananpaq. Paytaqa huk kaqnin ayllunmi reclamanman. ⁴⁹Chay reclamaqinqa kanmanmi tionpas otaq primonpas otaq huk kaqnin familianpas. Qollqen kaptinqa kikillanpas reclamakunmanmi. ⁵⁰Haykatam pagapunanpaqmi rantiqnin runawan tanteeanakunqa kinkinta *rantikurusqan watamanta qallarisan Jubileo Watakama. Haykam pagananqa kanqa hayka watañam servisqan watakunaman hinam. Jubileo Wataman chayananpaq faltaqraq watakunamantam paganqa llamkapakuqpa sapa punchaw gasnantaq hina. ⁵¹Sichu faltanqa achka wataraq libre kanan Jubileo Watapaq hinaptinqa chayman hinam qollqenta kutichipunqa rantiqnin runaman. ⁵²Sichu faltanqa pisi watakunallaña Jubileo Watapaq hinaptinqa reclamasqa kananpaqmi tanteaykuspan kutichipunqa qollqenta chay rantiqnin runaman. ⁵³Chay sirviente runaqa watan-watan llamkapakuq hinallam kanqa. Chay sirviententa rantiqnin ñakarichinantapaq amam permitinkichikchu.

⁵⁴—Pi sirvientepas chayna formakunapi mana reclamasqa kaspapa Jubileo Wata chayaramuptinñam libre lloqsikunqa churinkunapiwan kuska. ⁵⁵Israel casta runakunaqariki sirvienteykunam, paykunataqa sirvientey kasqanraykum Egipto nacionmanta horqomurqani. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

Kasukuqkunataqa Dios favorecesqanmanta

(Dt 7:12-24. 28:1-14)

26 ¹—Amam taytacha-mamachakunataqa rurankichikchu nitaq chayman rikchakuqtapas. Amataqmi sayachinkichikchu rumimanta pilarkunatapas nitaq rumimanta tallasqa taytachakunatapas. Chaykunapa qayllanpiqa amataqmi qonqorakunkichikchu. Ñoqaqa kani yupaychasqaykichik Tayta Diosmi.

²—Samankichikpunim samana punchawniykunapiqa hinas pam respetankichiktaq santuarioytapas. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

³—Sichu decretoykunaman hina kawsaspa kamachikuyniykunatapas kasukuptikichikqa ⁴ñoqam parachimusaq tiempollanpi hinaptinmi chakraykichikpi kawsaynikichikpas qespinqa, rununqataqmi fruta sachaykichikkunapas. ⁵Kawsaykuna cosechasqaykichikpas haypanqam uvas pallaykama, uvas pallaynikichikñataqmi haypanqa tarpuykama hinaptinmi mikunkichik saksanaykichikkama, allpaykichikpipas hawkallam *yachakunkichik.

⁶Ñoqaqa nacionnikichikpim hawka kawsakuyta qosqaykichik hinaptinmi puñuspapas puñukunkichik mana pipa manchachisqan. Nacionnikichikmantapaq chinkachisaqtaqmi manchakuypaq monte animalkunatapas, manañam guerrapas chaypiqa kanqachu. ⁷Qatikacharunkichikmi enemigoykichikkunatapas hinas pam wañuchinkichik guerrawan.

⁸Pichqallam qamkunapa qatikacharunkichik pachak enemigoykichikta. Pachakñataqmi qatikacharunkichik chunka waranqata. Chaynatam enemigoykichiktaq wañuchinkichik guerrawan. ⁹Ñoqam yanapasqaykichik hinas pam mirachisqaykichik achka-achkallaña kanaykichikkama. Chaynapim qamkunawan contratoytapas cumplisqa. ¹⁰Ñawpaq watapi kawsaykuna churasqaykichiktam mikunkichik. Chay ñawpaq kawsaykunata horqospaykim mosoq kawsaykunataña waqaychanki.

¹¹—Qamkunawan *yachaspaymi manaña millakusqaykichikchu. ¹²Qamkunapa chawpikichikpi purispaymi Diosnikichik kasaq, qamkunañaataqmi kankichik ñoqapa runaykuna. ¹³Yupaychasqaykichik ñoqa Tayta Diosmi horqomurqaykichik Egipto nacionmanta manaña paykunapa sirvienten kanaykichikpaq. Yugota pakipachkaq hinam sirviente kasqaykichikmanta libramurqaykichik hinas pam uma hoqarisqataña purichirqaykichik libre kasqaykichikrayku.

Mana kasukuqkunapa contranpi Diospa rimasqanmanta

(Dt 28:15-68)

¹⁴—Sichu mana kasuwaspaykichik kamachisqaykunata mana cumpliptikichikqa ¹⁵chaynataq decretoykunatapas qepanchakuspa reglamentoykunatapas cheqniptikichikqa chaynataq kamachisqaykunatapas mana cumplinaykichikpaq contrato rurasqaytapas mana cumpliptikichikqa ¹⁶ñoqapas qamkuna ukupim rikurirachisaq manchapakuyta, wañuchikuq onqoykunata, calenturata, ñawi onqoyta chaynataq eqoyayta. Chaynaqa yanqapaqmi tarpunkichikpas, tarpusqaykichiktapas enemigoykichikmi mikukunqa. ¹⁷Ñoqam contraykichikpi kasaq hinaptinmi enemigoykichikpas vencesunkichik. Cheqnisuqnikichik runakunam munaychakusunkichik, mana pipapas qatikachasqantaqmi ayqenkichik.

¹⁸—Chaykunawanpas mana kasuwaptikichikqa ñoqapas castigasqaykichikmi qanchis kutikama huchaykichikkunamanta. ¹⁹Rumi sonqo kaspas orgulloso kaynikichiktapas yanqacharusaqmi. Cielokunapas fierro hinaña rikuriruptinmi mana parachimusaqchu, chaynapim allpaykichikpas bronce hinaña rikurirunqa.

²⁰ Yanqam kallpapas ususqa llamkankichik. Chakraykichikpiqa manam imapas qespinqachu nitaqmi lliw nacionnikichikpi fruta sachaykichikkunapas rurunqachu.

²¹—Chaywanpas contraypi kaspam mana kasuwaptikichikqqa ñoqapas huchallikusqaykichikman hinam castigasqaykichik qanchis kutikama. ²² Kachaykamusaqtaqmi manchakuypaq monte animalkunatapas hinapinmi churi-wawaykichikkunata pasaypaqta tukurunqa, animalnikichikkunatapas tukurunqam. Chaynapim aschallaña rikuriruptikichik ñannikichikpas chunnirunqaña.

²³—Chay castigokunawan mana wanakuspa hinalla contraypi kaptikichikqqa ²⁴ ñoqapas contraykichikpim kasaq hinaspam castigasqaykichik huchaykichikmanta aswan qanchis kutikamaraq. ²⁵ Contratoy mana kasusqaykichikmantam guerrawan castigasqaykichik. Guerramanta llaqtaykichikman ayqeptikichikpas peste onqoytam kachaykamusqaykichik. Qamkunaqa enemigoykichikkunaman entregasqam kankichik.

²⁶—Mikunaykichik kawsaykunata chinkarachiptiyimi chunka warmikuna chulla hornollapi tantata ruraspanku medisqallata qosunkichik, ichaqa manam saksankichikchu.

²⁷—Chaykunawanpas mana kasuwaspa contraypi kaptikichikqqa ²⁸ ñoqapas contraykichikpi piñakuspaymi castigasqaykichik huchaykichikmanta aswan qanchis kutikamaraq. ²⁹ Hinapinmi mikunkichik churi-wawaykichikkunataña.

³⁰ Capillaykichikkunatapas tuñirachisaqmi, pakiparusaqtaqmi incienso kañaña altarnikichikkunatapas. Qamkunata cheqnisqayraykum ayaykichikkunatapas montosaq mana kawsaq taytacha-mamachaykichikkunapa hawanman. ³¹ Llaqtaykichikkunatam purmachisaq, tuñichisaqtaqmi santuarioykichikkunatapas. Manañam gustopyañachu kanqa miski asnaq ofrendaykichikkunapas.

³²—Purmarachisaqmi nacionnikichikta hinapinmi admirasqallaña qawanqaku chaypi *yachananpaq hamuq enemigoykikunapas. ³³ Qamkunatam cheqerachisqaykichik huklaw nacionkunaman hinaspam qatikachachisqaykichik guerrawan. Nacionnikichikmi chunninga, purmarunqataqmi llaqtaykichikkunapas. ³⁴ Allpaykichikpas tukuy tiempo purmasqan watakunam samakunqa, samakunqaqa enemigoykichikkunapa nacionninpi kamunaykichikkamam. Chay allpakunaqa samakunqa mana samasqan watakunamantam. ³⁵ Chay allpapiraq *yachaspaykichik mana samachisqaykichikmantam chay allpaqa samakunqa chay purmasqan tukuy watakuna.

³⁶—Qamkunamanta puchuqkuna enemigonkupa allpanpi kaptinkum sonqonkuman churasaq manchakuyta hinapinmi sachapa rapin wichiukuptillanpas ayqenqaku. Guerramanta ayqechkaq hina ayqespankum mana pipas qatikachachikptillan urmanqaku.

³⁷ Mana pipas qatikachachikptillanmi guerramanta lluptichkaq hina kallpaspanku qonqayta tanqanakuykunqaku. Manam mayqanninkupas enemigonpa qayllanpiqa defiendekuyta atinqakuchu. ³⁸ Huklaw nacionkunapim wañunkichik, enemigoykichikpa nacionninmi mikuypaq-mikurusunkichik. ³⁹ Enemigoykichikpa nacionninpi qamkunamanta puchuqkunapas mana allin rurasqankuraykum ismuypaq-ismurunqaku, abuelonkupa mana allin rurasqankuraykum paykuna hina ismuypaq-ismurunqaku.

⁴⁰—Mana allin rurasqankumanta chaynataq abuelonkupa mana allin rurasqankumanta reqsikuptinkupas chaynataq traicionawasqankuta hinaspa contraypi kasqankuta reqsikuptinkupas ⁴¹ paykunapa contrankupi kaspaymi enemigonkupa nacionninman pucharachisaq. Chaypim rumi sonqo kayninkupas llampuyamunqa, chaypitaqmi mana allinlla rurasqankumantapas paganqaku. ⁴² Hinapinñam yuyarisqaq Jacobwan, Isaacwan, Abrahamwan contrato rurasqayta. Yuyarisqaqtaqmi allpamantapas. ⁴³ Chay allpaqa paykunapa saqerusqanña kaspam purmaspan chayraq

samaykunqa. Paykunaqa mana allin rurasqankumantam paganqaku. Paykunaqariki reglamentoykunatapas despreciaspankum decretoykunatapas millakurqakutaq.

⁴⁴—Chaywanpas enemigonkupa allpanpi kaptinkupas manam ñoqaqa wis-chupakusaqchu nitaqmi puchukarachinaypaq hinaqa millakusaqchu. Manamá paykunawan contrato rurasqaytaqa yanqachasaqchu. Ñoqaqariki paykunapa yupaychasqan Tayta Diosmi kani. ⁴⁵Aswanqa paykunapa favorninpi ñawpaq contrato rurasqaytam yuyarisqa. Chay contratotaqa ruraraqani paykunapa Diosnin kanaypaqmi. Nacionkunapa yachasqantam ñoqaqa Egipto nacionmanta horqomurqani paykunapa Diosnin kanaypaq. Ñoqa Tayta Diosmi chaynata nini.

⁴⁶Kaykunam chay decretokuna, reglamentokuna hinaspa yachachikuykuna Moisesnintakama Israelpa mirayninkunaman Tayta Diospa qosqan. Tukuy chaykunataqa Moisesmanmi qorqa Sinai Orqopi.

Diosman imapas prometesqakunamanta

27 ¹⁻²Israelpa mirayninkunaman ninanpaqmi Moiesta Tayta Dios kaynata nirqa: —Sichu pipas ñoqa Tayta Diosta serviwananpaq huk runata prometekuwaptinqa chay runapa precionta pagaspam reclamanqa. ³Iskay chunka watayoqmanta soqta chunka watayoqkama qari kaptinqa tasankichik medio kilo masnin qollqetam santuariopi pesoman hina. ⁴Warmi kaptinñataqmi tasankichik cuarto kilo masnin qollqeta. ⁵Pichqa watayoqmanta iskay chunka watayoqkama qari kaptinqa tasankichik yaqa cuarto kilo qollqetam. Warmi kaptinñataqmi tasankichik tawa onza qollqeta. ⁶Huk killayoq wawapaqñataqmi pichqa watankama tasankichik iskay onza qollqeta, warmi wawapaqñataqmi kanqa huk onza tumpa maschan qollqe. ⁷Soqta chunka watayoqmanta hanaymanñataqmi tasankichik qari kaptinqa soqta onza qollqeta. Warmi kaptinñataqmi tasankichik tawa onza qollqeta. ⁸Ichaqa chay prometekuq runa llumpay wakcha kaspan tasasqaykichikta mana pagayta atiptinqa chay prometesqa runatam sacerdoteman pusankichik hinaptinmi pay churanqa precionta prometekuqpa pagay atinanpaq hinalla. ⁹—Sichu ñoqa Tayta Diosman ofreceanaykichikpaq ofrenda animal kaptinqa chay animalmi ñoqallapaqña sapaqchasqa kanqa. ¹⁰Amam cambiankichu allin otaq mana allin kaptinpas, sichu chay animalta cambiarunki huk animalwan hinaptinqa iskaynin animalmi ñoqapaq sapaqchasqa kanqa.

¹¹—Sichu ñoqa Tayta Diosman mana ofreceanaykichikpaq hina chay animal kaptinqa, sacerdotemanmi pusankichik chay animalta. ¹²Paymi qawaspan precionta churanqa allin otaq mana allin kaptinpas. Chaynapim chay animalpa precionqa kanqa sacerdotepa churasqanman hina. ¹³Chay animalta pipas reclamayta munaspapaq, chay precionmanmi yapanqa pichqa parteman rakisqapa hukninta.

¹⁴—Pipas wasinta ñoqa Tayta Diospaqña sapaqchapuwaptinqa sacerdotem precionta churanqa allin otaq mana allin kaptinpas. Precionqa kanqa sacerdotepa churasqanman hinamá. ¹⁵Sapaqchapuwasqan wasita pipas kutichikuyta munaspapaq chay wasipa precionmanmi yapaykunqa pichqa parteman rakisqapa hukninta hinaspa kutichikunqa.

¹⁶—Pipas huk kaqnin herencia chakranta ñoqa Tayta Diospaq sapaqchapuwaptinqa precionmi kanqa tarpunapaq muhu yaykusqanman hina. Chakraman pachak iskay chunkan kilo cebada yaykuptinqa valenqa medio kilo masnin qollqem. ¹⁷Sichu pipas sapaqchapuwanqa chakranta Jubileo Watapi hinaptinqa hina medio kilo masnin qollqellam chay precionqa kanqa. ¹⁸Aswanqa sichu Jubileo Watapa qepantaña

pipas chakranta sapaqchapuwaptinqa sacerdotem precionta churanqa. Chay wata-manta qallaríspa Jubileo Watakama precionta churaspanmi bajaranqa precionta.

¹⁹—Sichu chay chakran sapaqchapuwaqniy reclamakuyta munanqa hinaspaqa precionmanmi yapanqa pichqa parteman rakisqapa hukninta hinaspa kutichikunqa. ²⁰Chay chakrapa dueñon mana reclamakuptinqa otaq huk runamanña rantikusqa kaptinqa manam reclamanmanñachu. ²¹Sichu Jubileo Watapi chay chakra libre kaspaqa ñoqallapaqñam kanqa hinaptinmi sacerdoteña dueñon kanqa.

²²—Sichu pipas ñoqa Tayta Diosman rantisqan chakrata otaq mana herencian kaq chakrata sapaqchapuwaptinqa ²³sacerdotem chay chakrayoqpaq precionta churanqa Jubileo Watakama. Hinaptinmi chay chakra sapaqchapuwaqniy runaqa chay punchawpuni sacerdotepa tasesqanman hina paganqa chaynapim chay qollqeqa ñoqa Tayta Diospaq sapaqchasqa kanqa. ²⁴Jubileo Watapiñam chay chakraqa kutiykunqa rantikuqnin runaman otaq chay herenciayoq runaman.

²⁵—Imakunapapas precion tasesqaykichikqa kanqa santuariopi pesoman hinam, chay santuariopi pesoqa yaqa media onzam.

²⁶—Animalkunapa punta criankunaqa punta naceq kasqanraykum ñoqa Tayta Diospaq kanqa. Chay animalkunataqa manam pipas sapaqchapuwanmanñachu. Toro kaspas otaq carnero kaspapas ñoqa Tayta Diospaq. ²⁷Animalkunapa chay punta kaq crian mana mikuna animal kaptinqa tasesqan qollqeman pichqa parteman rakisqapa hukninta yapaspanmi reclamakunqa. Mana reclamayta atispanqa sacerdotepa tasesqan preciopim *rantikurunqa.

²⁸—Sichu pipas kapuqninkunamanta ñoqa Tayta Diosllapaqña rakipuwanman runata otaq animalta otaq herencia allpanta hinaspaqa chaykunataqa manam *rantikunmanchu nitaqmi reclamanmanchu, tukuy chay rakisqakunaqa ñoqa Tayta Diosllapaqña sapaqchasqam kanqa. ²⁹Wañunanpaq sentenciasqa runataqa manataqmi pipas reclamanmanchu. Chay wañunanpaq rakisqa runaqa wañuchisqamá kanqa.

³⁰—Ñoqa Tayta Diospaqmi kanqa kawsaykuna cosechamanta diezmoqa chaynataq frutakunamanta diezmospas. Chaykunaqariki ñoqallapaqña sapaqchasqam. ³¹Sichu pipas chay diezmomanta wakinta reclamayta munaspaqa reclamakunapaqmi chaykunapa precionman yapaykunqa pichqa parteman rakisqapa hukninta.

³²—Vacamanta kaptin otaq ovejamanta kaptinpas sapa chunka animal yupasqamantam huknin kanqa ñoqa Tayta Diospaq. Chay animalkunaqa diezmo kasqanraykum ñoqallapaqña sapaqchasqa kanqa. ³³Amam akllasqachu kanqa allin kaspapas otaq mana allin kaspapas, chay animalkunaqa amataqmá cambiasqachu kanqa. Cambiasqa kaspaqa chay diezmo animalpas hinaspa cambianapaq qosqa animalpas iskayninmi ñoqallapaqña sapaqchasqa kanqa. Chaynaqa mana reclamay atinañam kanqa.

³⁴Israelpa mirayninkunapaqmi kay kamachikuykunata Tayta Dios qorqa Moisesman Sinai Orqopi.